

Fugler i Norge i 2005

Rapport fra Norsk faunakomiteé for fugl (NFKF)

Grønlandsmåke hadde i 2005 det beste året i NFKFs virksomhetsperiode (1991-2005). Hele 142 individer ble registrert fra og med Nordland og sørover dette året. 2K-fuglen på bildet hadde tilhold i Bergen 9.1-26.3.2005. Foto: Frode Falkenberg.

Tore Reinsborg & Øystein R. Størkersen

Dette er årsrapport nr. 15 og meddelelse nr. 16 fra NFKF. Forrige rapport ble publisert i *Ornis Norvegica* 2-2008 (Reinsborg *et al.* 2008a). Dette er det 19. virksomhetsåret for NFKF.

NFKFs sammensetning og arbeid

For 2005-rapporten har NFKF hatt følgende sammensetning og arbeidsfordeling: Tore Reinsborg (sekretær; hønsefugler, stormfugler-buskspurver) og Øystein R. Størkersen (andefugler, lommer-dykkere og værdata).

Utforming av rapporten

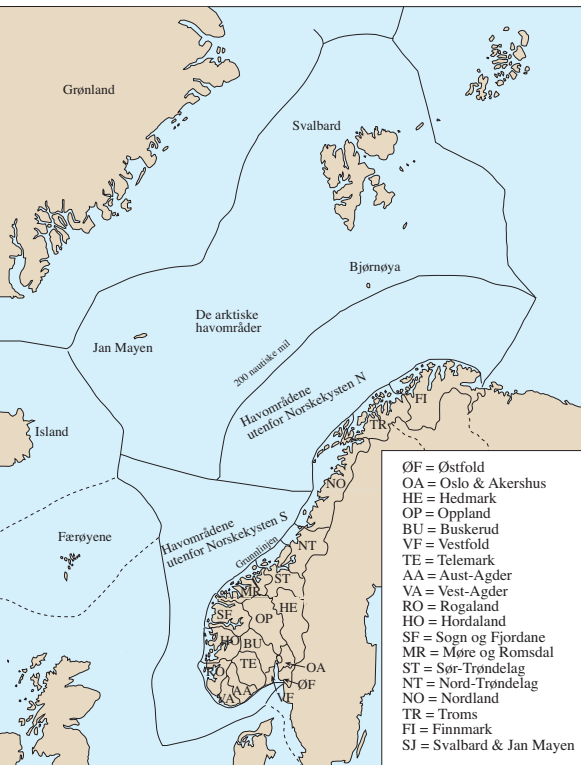
Denne rapporten har lagt til grunn de artsforhold som står omtalt i de ulike LRSK-rapportene, og er satt opp i tråd med NFKFs egen rapporteringsliste (se

Værnesbranden *et al.* 2001). Observasjoner som skal behandles av Norsk sjeldenhetskomité for fugl (NSKF) vil ikke bli publisert i NFKFs rapporter. Likeledes vil artsforhold som anses å ha mer lokal interesse heller ikke bli omtalt. I visse tilfeller vil NFKF-rapporten kunne inkludere observasjoner som går ut over de begrensninger som settes av NFKFs egen mal, slik som for eksempel spesielle forekomster. Generelt vil NFKF alltid legge vekt på å sammenfatte observasjoner fremfor å liste alle kronologisk. Bruk av tabeller er et eksempel på dette. For flere arter er det inkludert tilleggsopplysninger fra foregående år når disse ikke er inkludert i tidligere rapporter. For å få en oppdatert oversikt over antall observasjoner for enkelte arter, kan det derfor også lønne seg å sjekke NFKF-rapporter for årene etter det aktuelle året.

Rapportering og datainnhenting

NFKF ønsker å takke alle kontaktpersoner i LRSKene for særdeles godt samarbeid i produksjonen av denne rapporten. Imidlertid er det fortsatt slik at flere LRSKer kun leverer trykte versjoner av sine rapporter, men det forventes at NFKF fra nå av også skal få tilsendt datagrunnlaget elektronisk. En Excel-basemal er sendt ut til alle LRSKene og håpet er at NFKF fram til *Artsobservasjoner.no* tar over som rapporteringsverktøy for fullt, vil få tilsendt alle observasjoner i form av Excel-filer fra LRSKene. Komiteen ber derfor om at alle LRSKene leverer sine rapporter i et slikt format eller legger inn dataene i *Artsobservasjoner.no*, i tillegg til trykt versjon av rapporten.

For å bedre datagrunnlaget har NFKF også for årets rapport gått gjennom basen *www.fugler.net* for noen arter. I framtidige NFKF-rapporter blir ikke tilleggs-baser gjennomgått av NFKF-komiteen da dette

Figur 1. Oversikt over de ulike rapporteringsområdene i Norge. Områdeinndelingen følger fylkesgrensene, mens spesielle regler gjelder for havområdene. Svalbard, Jan Mayen og de arktiske havområder regnes som ett område, og har sin egen LRSK (adresser til LRSK finnes på <http://www.birdlife.no/organisasjonen/nskf/lrsk.php>). Observasjoner fra havområdene utenfor Norskekysten N (HN) (nord for polarsirkelen) skal sendes til LRSK-Troms, mens observasjoner fra havområdene utenfor Norskekysten S (HS) skal sendes til LRSK-Hordaland.

er meget arbeidskrevende, men vi oppfordrer alle LRSKene til å gå gjennom disse basene og deretter eventuelt innhente opplysninger av interesse ved å kontakte observatørene direkte. Noen LRSKer har innarbeidet denne praksisen med godt resultat.

NFKF oppfordrer alle LRSKene til automatisk å sende inn sine rapporter når disse er ferdige. Når det utgis rapporter fra fuglestasjoner eller andre publikasjoner av interesse, vil vi også oppfordre til å sende NFKF- sekretæren eller NOF-sentralt et eksemplar, eller i det minste gjøre NFKF oppmerksom på at slike publikasjoner er utgitt.

NFKF har mottatt trykte LRSK-rapporter for 2005 fra NO, NT, ST, MR, HO, AA, TE, VF, BU, OA, OP, HE og ØF. Fra følgende LRSK-er er det kun mottatt rapporter pr. Excel-fil og/eller uferdige rapporter: FI, SF, RO og VA. ST og VA har lagt sine bidrag til NFKF for 2005 inn i *Artsobservasjoner.no*, noe andre fylker også bør strebe etter for tidligere og framtidige rapportår. Noe data fra TR er hentet fra *Artsobservasjoner.no*.

Artsobservasjoner.no og revisjon av NFKFs rapporteringsliste

I 2003-rapporten (Reinsborg *et al.* 2008b) ble en ny rapportliste gjeldende f.o.m. rapportåret 2008 presentert. NFKF vil nå oppfordre samtlige LRSK-er til å tilpasse rapportlistene sin i henhold til denne lista. I og med at *Artsobservasjoner.no* vil bli NFKF sitt rapporteringsverktøy bør nå alle LRSK-er gå inn i *Artsobservasjoner.no* og oppdatere rapportlistene sine her. Det vil komme mer informasjon vedrørende *Artsobservasjoner.no* når alle funksjonene som NFKF trenger er på plass.

Områdeinndeling

Rapporteringsområdene følger fylkesinndelingen, og hvert område har sitt LRSK bortsett fra fylkene Oslo og Akershus som deler LRSK og publiserer observasjoner samlet. Fylke for disse markeres ikke, da Oslo kommune tilsvarende Oslo fylke. Observasjoner fra andre kommuner hører følgelig til Akershus. Det er valgt en betegnelse for hvert område i form av to bokstaver (Fig. 1). Videre regnes Svalbard, Jan Mayen og de arktiske havområder som ett område (SJ), og de har sitt eget LRSK. Alle observasjoner fra havområdene utenfor norskysten nord for polarsirkelen sendes LRSK-Troms, mens tilsvarende for havområdene sør for polarsirkelen sendes LRSK-Hordaland og publiseres som hhv. HN og HS. Fylkesdelingene presenteres i følgende rekkefølge for hver art: SJ, FI, TR, NO, NT, ST, MR, SF, HO, RO, VA, AA, TE, VF, BU, OA, OP, HE og ØF. Hvis observasjoner rapporteres fra for eksempel VF-ØF, betyr det at BU, OA, OP, HE også er med i rapportområdet.

Artsomtaler

For de artene som skal rapporteres for hele landet, eller nesten hele landet, er det i starten av artsomtalen satt inn en tabell som viser antall ind. gjeldende rapportår, akkumulativt antall ind. i hele NFKF sin virksomhets-

periode, gjennomsnittlig antall ind. første 10-årsperiode, rangering av antall ind. for gjeldende rapportår i forhold til tidligere år i NFKF sin virksomhetsperiode og de tre beste årene i NFKF sin virksomhetsperiode. I disse tabellene er inkludert kun voksenfugler fra hekkefunn. Minimumsantall er brukt i summeringene, og gjennomsnittsverdiene er avrundet til nærmeste hele tall. Lesere gjøres oppmerksom på at tall i disse tabellene ikke reflekterer reelle antall registrert av de respektive artene. Et eksempel som illustrerer dette, er at f.eks andefugler vil en del individer som registreres på vårtrekk også kunne registreres på høsttrekk. Likeledes vil mange individer registreres over flere år, hvilket ikke er tatt høyde for i tabellene. Dette fordi en årsrapport skal oppgi antall individer av hver art det aktuelle rapportåret. Antall individer som blir registrert av en art vil øke med økt ornitologisk aktivitet. Dette vil medføre forholdsvis høye rangeringer for de senere årene i virksomhetsperioden. Rangeringene for beste år i tabellene må derfor leses med forsiktighet.

Ant. ind. 05	Ant. ind. 91-05	Snitt 91-00	Rang 05	Tre beste år

Forklaring av systematikk

I likhet med NSKF følger NFKF anbefalinger fra Association of European Records and Rarities Committees/Taxonomic Advisory Committee (AERC/TAC) når det gjelder taksonomisk status. For en nærmere redegjørelse se NSKFs nettside www.birdlife.no/organisasjonen/nskf/ og AERCs nettside <http://www.aerc.eu>. I 2003 anbefalte AERC/TAC endringer i den systematiske rekkefølgen for fugl. Endringene innebærer at andefugler og hønsefugler (Galloanserae) plasseres fremst i den systematiske rekkefølgen etter strutser (Struthioniformes). For en nærmere redegjørelse se Collinson (2006). Aldersbestemmelse er angitt med K(alenderår)-systemet eller fjærdrakt-systemet.

Bak det vitenskapelige artsnavn kan det stå en spesifisering av hvilken type funn det dreier seg om. Hvis det ikke er noen anmerking, betyr det at alt som rapporteres i Norge er behandlet. Unntak fra denne praksis forekommer, men da er det nærmere spesifisert i teksten hvilken begrensning det gjelder.

Forkortelser

Ind.= individ, sy.= syngende, fa.= fanget, lok.= lokalitet, rm.= ringmerket, sdr.= sommerdrakt, vdr.= vinterdrakt, min. eller + = minst, maks.= maksimalt, s.st.= samme sted, ekl.= eklipsdrakt (andefugl myter i perioden sommer-høst og hanner hos ender får da en ♀-lik drakt), pt (N)= på trekk (mot nord).

Fjærdraktssystemet

Juv.= juvenilis (første fullstendige fjærdrakt), imm.= immaturus (juvenil eller ikke fullt utfarget fjærdrakt),

subad.= subadultus (ikke juvenil, men heller ikke adult), ad.= adultus (utfarget fjærdrakt/fullvoksen, ♂/♂♂ = hann/er, ♀/♀♀ = hunn/er, ♀-farget= hunnfarget (kan være hanner i eklipsdrakt eller ungfugler).

Kalenderårssystemet

K= kalenderåret, 1K= 1. kalenderår (klekket samme år), 2K= 2. kalenderår (klekket året før), 2K+= 2. kalenderår eller eldre osv.

Forekomst

I artsgjennomgangen er det brukt en rekke symboler som skal forklare hvilken forekomst NFKF ønsker å få rapportert: O= alle obs., S= sommer, V= vinter, FV= ferskvann, I= innland, UA= underart, H= hekking og T= trekk. Komma skiller forhold f.eks.: (hekking, vinterfunn) og angir eventuell geografisk avgrensning. Konkret eksempel på svarthalespove: Alle obs. ønskes bortsett fra TR og RO, der bare hekkinger og vinterfunn skal rapporteres. Dersom ingen avgrensning er oppgitt inkluderes alle observasjoner.

English explanation to abbreviations

Each county is given a two-letter code (see Fig. 1). Following the scientific name for each species, a code is used to indicate what kind of record(s) and from which part(s) of Norway that are included in the report. If the species lacks a code then all records from all parts of Norway are considered.

Abbreviations

Sex: ♂/♂♂ = male/males, ♀/♀♀ = female/females, Age: 1K= 1st calendar year, 2K= 2nd calendar year and so on. Occurrence: O= all records wanted, S= summer, V= winter, FV= freshwater, I= inland, UA= subspecies, H= breeding and T= migration.

Værforhold i 2005

Som 2004 ble året 2005 ble det sjetteste varmeste år siden 1867, med 1,5 grader over normalen. De største avvikene fra normalen opplevde man i indre deler av Finnmark og indre Østlandet, der for eksempel Finnmarksvidda hadde 2-2,5 grader over normalen. Tilsvarende var det rekordhøy årstemperatur for Svalbard. Høyeste avvik fra årnormalen kom i år fra kyststrekningen Vest-Agder til Vestfold, med 8,7 grader, der Lindesnes fyr hadde 8,7 grader og Færder fyr 8,6 grader (alle 1,2 grader over normalen). De kaldeste områdene av landet var som vanlig fjellet i Sør-Norge og Finnmarksvidda, for eksempel Sognefjellshytta med -1,9 grader (1,2 grader over normalen). Høyeste temperatur i landet ble målt på Notodden (BU) med 32,1 °C den 12. juli og laveste ble målt på Røros (ST) med -39,4 °C den 2. mars. For hele året kom det 115 % av normalnedbør i landet, og dermed ble 2005 det fjerde mest nedbørrike siden 1900. De største avvikene kom fra deler av Nord-Norge og Vestlandet, og var der blant de 2-3 mest nedbørrike år som noensinne er målt. Nye nedbørrekorder ble også satt på steder som Røros og Kautokeino med hhv. 1090 og 534 mm. I Bergen (HO) sentrum ble årets total på 3054 mm den tredje høyeste som er målt der. Andre nedbørrike

steder er Takle (SF) som kunne skilte med 4075 mm, dette var 125 % av normalen der. Kvamskogen (HO) fikk 3945 mm (125 %), Modalen 3704 mm (129 %), Haukeland-Storevatn 4634 mm (131 %), Grøndalen 4566 mm (130 %) og Brekke (SF) 4240 mm (119 %). Minst årsnedbør i landet fikk Saltdal (NO) med 74 mm (25 % av normalen) og Kirkenes (FI) med 316 mm (73 %).

I arktiske områder var årsmiddeltemperaturen på Svalbard godt over normalen, med $-3,0^{\circ}\text{C}$ på Svalbard lufthavn (3,6 grader over normalen). Dette er høyeste årsmiddel målt noen gang der. Høyeste maksimumstemperatur ble målt i Ny Ålesund med $18,7^{\circ}\text{C}$ den 7. juli. Sveagruva noterte den laveste temperatur med $-35,0^{\circ}\text{C}$ den 8. mars. Blant de nedbørrike målestasjoner i Arktis var Jan Mayen som fikk 812 mm nedbør (199 % av normalen), etterfulgt av Bjørnøya med 440 mm (119 %).

I havområdene åpnet året med høyeste vindhastighet den 8. januar på Ekofiskfeltet med 29,1 m/s og den 12. januar med 28,9 m/s på Sleipner. Værskipet Polarfront (66 gr N/2 gr Ø) kunne melde om 24 m/s 10. og 29. oktober. 27,6 m/s på Draugen den 29. august var en uvanlig måling. Temperaturmessig ble 2005 litt over snittet for havområdene (målingene startet i 1980). Middelet for Ekofisk ble 9,5 grader, Gullfaks 8,1 grader, Draugen 7,8 grader, og Heidrun 7,1 grader. For sjøtemperaturen målte Polarfront 8,2 grader (lik normalen).

Høsten 2004 og vinteren 2005

En mild desember 2004 fortsatte inn i det nye året og årsmiddelet ble 3,5 grader over normalen. Som sist vinter ble det størst avvik i deler av det indre Østlandet med varmeste januar siste 100 år, og for indre Finnmark var avviket 5,5-5,6 grader over normalen. Mildværet fortsatte også inn i februar med 5-6 grader over normalen. Deler av Svalbard noterte den varmeste vinter noen gang med 9,3 grader over normalen på Svalbard lufthavn. Som vanlig var det mildest på deler av kyststrekningen Møre og Romsdal til Hordaland med Helligsøy fyr med 5,0 grader (2,3 grader over normalen), Svinøy fyr (RO) 4,9 grader (1,7 grader over) og Fedje med 4,8 grader (2,1 grader over). Laveste middeltemperatur kom som vanlig fra Finnmarksvidda der Kautokeino (FI) hadde 10,2 grader (4,9 grader over normalen). Ikke uventet kunne Sunndalsøra (MR) igjen skilte med høyeste vintertemperatur med $15,4^{\circ}\text{C}$ den 10. desember og laveste kom fra Karasjøk (FI) med $-34,5^{\circ}\text{C}$ den 14. februar. Også av nedbør kom det mer enn normalen med snitt på 130 %, og høyeste notering siden 1900 flere steder i landet. Deler av Vestlandet fikk opptil det dobbelte av normalen. I fjellet var det rikelig med snø, mens i lavere deler av Østlandet var det uvanlig lite snø. En mild og fuktig januar-februar ble avløst av store temperaturvariasjoner i mars, der årsrekord ble satt med $-39,4^{\circ}\text{C}$ grader på Røros 2. mars og mot slutten av mars hadde samme sted $13,2^{\circ}\text{C}$ grader!

Våren 2005

Våren ble noenlunde normal med de største avvikene på 1,0-1,2 grader over normalen for deler av Troms, Nordland og Telemark. Høyest middeltemperatur ble notert langs kysten av Rogaland og Hordaland. Høyest temperatur ble det på Fister-Tønnevik den 28. mai med $21,5^{\circ}\text{C}$. Middeltemperaturen ble 2,2 grader for perioden mars-mai. Nedbøren var ujevnt fordelt, men for landet som helhet lå den på 120 % av normalen. Deler av Finnmark fikk 200-300 % av normalen, mens Østlandet fikk mindre enn normalen. Snøsituasjonen var spesiell flere steder, der Jotunheimen, Dovrefjell og indre strøk av Trøndelag, Troms og Finnmark hadde rikelig med snø, mens andre deler av landet opplevde den snøfattigste vår på flere tiår.

Sommeren 2005

Månedstemperaturen for juni var under normalen i hele Sør-Norge, mens Nord-Norge lå 1-2 grader over normalen. På Svalbard lufthavn var middeltemperaturen for sommeren under ett 6,2 grader (2 grader over normalen) og dermed den varmeste som er registrert der siden 1912. En varm juli og nye maksimumsrekorder ble satt både på fastlandet og på Svalbard. Også august var mild, mens månedsnedbøren i deler av Nord-Norge var over det dobbelte av normalen. Nedbøren var nær normalen med 110 %, der deler av Trøndelag, Nordland og Troms fikk 150-175 % av normalen. Varmest i landet var det rundt Oslofjorden, med for eksempel $16,5^{\circ}\text{C}$ grader i Sarpsborg (ØF) i snitt for sommeren. Notodden (BU) kunne skilte med høyeste temperatur på $32,1^{\circ}\text{C}$ den 12. juli, mens laveste temperatur hadde som ofte før Sognefjellshytta (SF) med $-6,6^{\circ}\text{C}$ den 1. juni.

Høsten 2005

Som i fjor var høsttemperaturene 2,1 grader over normalen i hele landet. Bare 5 høstsesonger har dermed vært varmere enn dette. Til gjengjeld kom det mye nedbør i Nordland, Hordaland og Sogn og Fjordane, mens landet sett under ett fikk 115 % av årsnedbørnormalen i høstsesongen. Andre steder som i Hedmark noterte den tørreste september på 50 år. Opstveit (HO) fikk den 14. september 179,5 mm nedbør og det er den høyeste døgnverdi målt i september i Norge. Sunndalsøra (MR) kunne skilte med høyeste temperatur med $26,1^{\circ}\text{C}$ den 1. september og Karasjøk (FI) med laveste temperatur med $-25,3^{\circ}\text{C}$ den 27. oktober.

Kilde: Meteorologisk institutt

ARTSGJENNOMGANG

Knoppsvane *Cygnus olor* (O SJ-HO)

Som de siste årene er det flest observasjoner fra Hordaland, med to angitte hekkefunn: Gjerdavågen, Bømlo bl.a. 13.5 og 1 par Nordretjønno (andre året her), Fitjar 14.5. Ellers er det rapportert om 18 ind. ved andre lokaliteter, bl.a. 4 ad. på Stord. Andre observasjoner er gjort i NT: 1 ind. Movatnet, Levanger 28.4-4.12 og fra NO rapporteres det på ny om hekking i Øksnes med 1 par i Strengelvåg. Samme par hekket også her i 2003. I tillegg ble det registrert 4 ad +1 juv i Risøyhavn, Andøy 1.-11.5.

Dvergsvane *Cygnus columbianus*

Ant. ind. 05	Ant. ind. 91-05	Snitt 91-00	Rang 05	Tre beste år
17	633	42	15	96, 98, 01

2005 ser ut til å være det desidert dårligste året for denne arten i Norge på mange år, da kun 17 fugler ble registrert. De fleste kommer som vanlig fra Østlandet: 2 ad. Sarpebakken 27.3 (ØF), 2 ind. på trekk Bjørvika, Oslo 20.2, 1 ind. på trekk Arnstad, Vestby og 1 ad. Hellesjøvann, Aurskog-Høland 7.4 (alle OA), 1 ad. Ilene, Tønsberg 24.3, 2 ind. Borrevatnet, Borre 25.3 og 1 2K Gjennestadvatnet, Stokke 28.3 (alle VF), 1 ad. pt Jomfruland, Kragerø 28.3, 1 ind. pt Børsesjø, Skien 9.4 (begge TE). Fra RO rapporteres det om fattige 3 ad. på Jæren i januar-mars. Noen få ind. dukket også opp andre steder i landet: 1 ad. på flere lokaliteter i MR: Sandblåstvågen, Fræna og Gaustadvågen, Eide i januar-februar og november-desember, og fra ST rapporteres om samme ind. fra Agdenes 20.3, Ørland 23.3 og Bjugn 24.-25.3.

Sangsvane *Cygnus cygnus* (S 6-8 NT-ØF)

Totalt ble det gjort 18 hekkefunn i 2005, det kan sammenlignes mot 23 i 2004, noe som var en dobling mot 2003. Som i fjor ble de fleste hekkefunnene gjort i HE med i alt 8 lokaliteter. Andre fylker med hekkefunn er som følger: NT (1), MR (1), VF (1), BU (1), OA (2) og ØF (4). Totalt ble 19 ind. (i tillegg til hekkefunnene) observert sommerstid med følgende fylkesfordeling: NT (2), ST (1), HO (5), RO (2), TE (2), BU (4) og OP (3). Tillegg: 1 ad. Jarenvatn, Gran (OP) 29.7.1994.

Sædgås *Anser fabalis* (O+FI)

Ant. ind. 05	Ant. ind. 91-05	Snitt 91-00	Rang 05	Tre beste år
299	4066	275	5	96, 98, 01

Det samlede antall sædgjess på ca. 299 ind. ligger

litt over snittet på 90-tallet. I forhold til i fjor kan vi notere at RO ikke har hatt spesielt mange på besøk i år, mens VF har registrert uvanlig høyt antall, med bl.a. 40 ind. på Ilene, Tønsberg 18.9. Fra vårtrekket kan en notere seg følgende: 12 ind. Asmaløy, Hvaler (ØF) 26.3, 19 ind. Svelle, Fet (OA) 17.4 og 24 ind. Kilenga, Våler (HE) 8.4. I sommerperioden opptrer det fortsatt sædgjess i hekkeområdene i NT: 6 ind. Berglisetra, Lierne 2.6. En annen sommerobservasjon var 5 ind. Anda, Andøy (NO) 12.6. Fra høsttrekket nevnes 40 ind. Ilene, Tønsberg (VF) 18.9. Flere av observasjonene skal dreie seg om underarten *rossicus*, bl.a. gjelder det følgende observasjoner: 3 ind. Rogn, Bamble (TE) 5.-11.1, 3 ind. Orrevatn, Klepp (RO) 19.11, 2 ind. Lundarosen, Voss (HO) 1.1-5.2 og 1 ind. Freistranda, Frei (MR) 6.6.

Kortnebbgås *Anser brachyrhynchus*

Løpende oversikt over trekkforløp og bestand kan følges på nettsiden <http://www.pinkfoot.net>. Som de siste årene dukket de første gjessene opp fra siste uke av mars, med første registrering av 1 ind. Herdla, Askøy (HO) 22.3. Deretter fulgte det flere tidligere trekkere, bl.a. 5 ind. Ilene, Tønsberg (VF) 25.3, 4 ind. Sandblåstvågen, Fræna (MR) 26.3, i NT ble vårtrekket registrert fra 27.3 med 31 ind. Leksdalsvatnet, Verdal og 30 ind. Tynesfjæra, Levanger. På Østlandet startet vårtrekket i ØF fra 28.3, OA 27.3 og BU fra 27.3. Vinterfunn ble gjort med 3 ind. Vigra, Giske (MR) 19.1 og 1 ind. Grande, Ørland (ST) 9.-15.1. En av årets store nyheter på fuglefronten i Norge var et hekkefunn av kortnebbgås i FI. Her ble det påvist 1 hekkende par på Veidnes, Lille Porsangen, Lebesby den 31.5. En av disse fuglene hadde halsring som viste at den var merket samme vår i Danmark.

Tundragås *Anser albifrons*

Ant. ind. 05	Ant. ind. 91-05	Snitt 91-00	Rang 05	Tre beste år
180	6243	486	11	97, 98, 04

Årets total ble ca. 180 ind. og dermed et av de desidert dårligste år for denne arten i Norge de siste årene. Forholdsvis god var forekomsten av 21 ind. som viste karakterene til den grønlandske underarten *flavirostris*: 1 juv. Østensjøvann, Ås (OA) 21.9 og 1 ad. Årungen, Ås (OA) 25.9-11.10, 4 ind. Hillesland, Karmøy (RO) 27.10-3.11, 2 ind. Utsira (RO) 14.-16.10, 2 ad. Melsvatn, Voss (HO) 16.1-5.2, 6 ad. Herdla, Askøy (HO) 12.10, 1 ind. flere steder Verdal (NT) 15.-17.9, 1 ind. Klingsundet, Steinkjer (NT) 22.9, 1 ind. Falstadbukta, Levanger (NT) 24.9, 1 ind. Lunnvatnet, Steinkjer (NT) 29.9 og 1 ind. Måsøya, Ørin (NT) 15.-16.10. Av nevneverdige observasjoner av nominatformen kan følgende fremheves: 1 ind. Åkersvika (HE) 30.8-1.9, 1 ad. Ask, Ringerike (BU) 16.4, 1 ad. Fiskum, Øvre Eiker (BU) 3.4, 1 ind. Bø (TE) 21.10, 1 ind. Årnesbukta, Sauherad (TE) 23.-26.10, 1 ad. Børsesjø, Skien (TE) 19.4, 1 ad. Søm, Grimstad (AA) 29.3, 50 ind. Hilleslandvatnet, Karmøy (RO) 5.11 var årets topp-

Tundragås av nominatunderarten albifrons hadde i 2005 en svak forekomst i Norge. 2K-fuglen på bildet ble fotografert på Bygdøy, Oslo 6.9.2005 av Knut Arne Nygård.

Tabell 1. Funn (ind.) av sædgås *Anser fabalis* i Norge (÷ FI) 2005.

*Records (individuals) of Bean Goose *Anser fabalis* in Norway (excl. Finnmark) 2005.*

Fylke	jan.-mars	Vår	Sommer	Høst	nov.-des.	Total
<i>County</i>	<i>Jan.-Mar.</i>	<i>Spring</i>	<i>Summer</i>	<i>Autumn</i>	<i>Nov.-Dec.</i>	
NO	-	3	5	1	-	9
NT	-	9	7	2	-	18
ST	3	1	-	1	-	5
MR	2	1	1	2	-	6
HO	2	1	-	1	-	4
RO	9	6	-	-	9	24
VA	13	-	-	6	13	32
TE	3	6	-	1	3	13
VF	-	3	-	72	-	75
BU	-	1	-	-	-	1
OA	-	32	-	4	-	36
OP	-	8	-	-	-	8
HE	-	43	-	5	3	51
ØF	12	-	-	5	-	17
Total	44	114	13	100	28	299

notering, 2 ad. Ervik, Stad (SF) 8.10, tot. 13 ind. fulgte med kortnebbgåstrekket på våren i NT og tilsvarende tre ind. på høsten, og den nordligste observasjonen kom med 1 juv. Kariel, Vadsø (FI) 22.5. Fra VA og Lista ble det rapportert ca. 45 ind. i vinterperioden 14.1-28.3, på Jæren overvintret min. 9 ind., 1 ind. Grande, Ørland (ST) 8.1 og 2 ad. ble registrert på Ørland 20.11-11.12.

Dverggås *Anser erythropus*

Den lille bestanden av dverggås i Norge er den eneste hekkebestanden i hele Vest-Europa! Trenden de siste årene er ikke oppløftende og fra Valdak (FI) ble det rapportert om 43 ind. på vårtrekket i 2005 og på høsten ble det registrert 16 ungfugler (Øien & Aarvak 2007). I tillegg ble det registrert 1 ind. Sletta, Bjørnevann, Sør-Varanger (FI) 31.5. For 2005 er det ikke rapportert funn utenom Finnmark.

Stripegås *Anser indicus*

Ant. ind. 05	Ant. ind. 91-05	Snitt 91-00	Rang 05	Tre beste år
165	625	20	1	05, 03, 00

Årets antall på antatte 165 ind. er ny rekord og bekrefter en økende trend på 2000-tallet med stadig flere stripegjess i Norge. Årsaken til dette er trolig en økende hekkebestand i Europa. De største flokkene ble registrert som følger: 9 ind. pt Steinsfjorden, Hole (BU) 9.6, 15 ind. pt Lista fyr, Farsund (VA) 4.6 og 10 pt 12.6, 1-12 ind. Orrevatn, Klepp (RO) 26.9-9.10, 16 ind. Fårøy, Karmøy (RO) 5.6, opptil 18 ind. Grønningsbukta, Rissa (ST) 13.-22.6, maksimum 34 ind. i NT 18.6 og 7 ind. Skallelv, Vadsø (FI) 2.7. Et hekkefunn ble rapportert med et kull på 7 unger Træna (NO), noe som også var første hekkefunn i fylket. *Fylkesfordeling (inkl. ad. fra hekkefunn)*: FI (7), NO (9), NT (34), ST (32), MR (7), RO (30), VA (28), AA (6), BU (9) og ØF (3).

Snøggås *Anser caerulescens*

Ant. ind. 05	Ant. ind. 91-05	Snitt 91-00	Rang 05	Tre beste år
12	246	15	12	01, 93, 95/98

En forholdsvis uvanlig art i Norge og årets funnmasse er antatt å være på 12 ind., og er noe under gjennomsnittet for 90-tallet. En liten hekkebestand finnes i indre deler av Oslofjorden, og herfra ble det rapportert om to hekkefunn på Skjærholmene, Nesodden (OA), for øvrig hekket snøggås også på denne lokaliteten året før. En av fuglene var en hybrid snøggås x hvitkinngås, for øvrig en gjenganger fra tidligere år. To hvitfasede snøggjess ses i sammenheng med trekket av kortnebbgås, bl.a. i Verdal/Steinkjer (NT) og Andøy (NO). *Fylkesfordeling*: NO (2), NT (2), RO (4), TE (2) og OA (4).

Kanadagås *Branta canadensis* (H SJ-NO)

Fra rapportområdet foreligger kun ett hekkefunn: 1 par med 3 pull. Strengelvatn, Brønnøy (NO) 16.6.

Hvitkinngås *Branta leucopsis* (V, H-SJ)

Vinterfunn: Fra Vestlandet ble det på nyåret innrapportert litt flere enn vanlig, og dette ble satt i sammenheng med stormen *Inga*. Derav totalt 17 ind. i januar i HO og 26 ind. i SF i januar-februar. Andre vinterfunn kom med 9 ind. i MR. I RO ble det totalt rapportert 191 ind. fra januar (sannsynligvis samme individer registrert flere steder), derav bl.a. 23 ind. i Taravika, Karmøy 19.1 og 20 ind. Orrevatn, Klepp 22.1-3.2 og i desember ble det registrert 8 ind. *Hekkefunn*: Fra ØF rapporteres om hekkefunn fra Sletterøyene, Råde (ØF) 3.6 og Øra, Fredrikstad (ØF) 20.6, mens OA rapporterer 151 hekkepar og dermed ny rekord. Flokker på ca. 1000 ind. Østensjøvann, Oslo 17.10 og ca. 1200 ind. Bryn, Oslo 21.10 er også nye rekorder. Fra BU meldes om reirfunn fra Røyken og fra Hurum, og i VA viste et par engstelig opptreden på Rauna, Farsund 4.6 og 11.6. Sommerfunn ble rapportert fra Orrevatn, Klepp (RO) med 4 ind. 15.7-4.8, mens en observasjon fra Bøfjord (MR) den 17.4 er fra en tidligere hekkeplass. Av trek-kdata kan nevnes 6695 ind. pt Skogsøy, Øygarden (HO) 12.5 og totalt 7840 i ST på trekk på kysten om våren.

Ringgås *Branta bernicla* (V, UA *bernicla*, UA *hrota* (O, TE-ØF)). Kun ua *bernicla* i oversikt under.

Ant. ind. 05	Ant. ind. 91-05	Snitt 91-00	Rang 05	Tre beste år
22	663	54	10	94, 96, 98

Vinterfunn: Årets eneste vinterfugler var 1 ind. (ua *bernicla*) Kvasheim, Hå (RO) 1.-5.1, 1 ind. Skudenes, Kvitsøy (RO) 27.2, 1 ind. (ua *hrota*) Herdla, Askøy (HO) 20.11-2.12 og 1 ind. Jølle, Farsund (VA) 4.-21.12. Det korresponderer bra med fjorårets 2 ind. og viser at ringgås ikke er en vanlig vinterfugl i Norge. *UA bernicla*: 1 ind. Gjesåssjøen, Åsnes (HE) 18.5, 2 ind. Mølen, Larvik (VF) 20.7, 1 ind. Stråholmen, Kragerø (TE) 10.9, 1 ind. Jomfruland, Kragerø (TE) 21.10, 1 ind. Gjernerstangen, Risør (AA) 10.10, 7 ind. Kviljoen, Farsund (VA) 13.9, 1 ind. Revtangen, Klepp (RO) 25.5, 1 ind. Håtangen, Hå (RO) 12.-13.11, 1 ind. Giske (MR) 3.-4.10, 1 ind. Volløya, Trondheim (ST) 1.-18.6, 2 ind. Tautra, Frosta (NT) 21.-25.7, 1 ind. Andøy (NO) 6.-7.5 og 1 ind. Valdak, Porsanger (FI) 19.-27.5. Vårtrekket med 1365 ind. pt Langesundtangen, Bamble (TE) 24.5-8.6, 460 ind. pt Jomfruland, Kragerø (TE) 26.5, 570 ind. pt 29.5, 400 ind. pt 16.9 kan ha vært ua *bernicla*. *UA hrota*: 1 ad. Purkøya, Hole (BU) 2.-8.7, 80 ind. pt Lista fyr, Farsund (VA) 28.5 og 135 ind. pt Lista fyr 29.5. Fra RO kan det nevnes ca. 2500 ind. pt den 28.5, og 630-680 ind. i september-oktober.

Gravand *Tadorna tadorna* (V 12-1)

Som tidligere år er fåtallig vintergjest med bare noen få spredte vinterfunn utenom RO: 1 ♂ Bliksekilen,

Tabell 2. Vinterfunn (ind.) av gjess i Norge 2005. J-M: januar-mars, N: november, D: desember.*Wintering geese (individuals) in Norway in 2005. J-M: January-March, N: November, D: December.*

Fylke	Sædgås		Kortnebbgås		Tundragås		Hvitkinngås		Ringgås	
County	Bean Goose		Pink-footed Goose		White-fronted Goose		Barnacle Goose		Brent Goose	
	J-M	D	J-M	N-D	J-M	N-D	J-M	D	J-M	D
NO	-	-	-	-	-	-	-	5	-	-
NT	-	-	-	361	-	-	-	-	-	-
ST	3	-	1	1485	1	2	-	6	-	-
MR	2	-	3	20	-	-	10	12	-	-
SF	-	-	-	-	-	-	26	-	-	-
HO	2	-	-	2	2	1	20	9	-	1
RO	9	-	-	40	9	54	-	-	2	-
VA	13	-	-	-	3	20	-	-	-	1
TE	3	3	-	-	-	-	-	-	-	-
HE	-	3	-	-	-	-	-	1	-	-
ØF	12	1	-	-	-	-	-	-	-	-
Total	44	7	4	1908	15	77	56	33	2	2

Tønsberg (VF) 15.1, 2 ind. Ilene, Tønsberg (VF) 27.11-12.12, 1 ind. Jomfruland, Kragerø (TE) 13.1, 1 ind. 7.-14.12, totalt inntil 21 ind. i RO med 13 i januar, 2 ind. Makkevika, Giske (MR) 12.2 og 1 ind. Male, Fræna (MR) 4.12.

Mandarinand *Aix galericulata*

Ant. ind. 05	Ant. ind. 91-05	Snitt 91-00	Rang 05	Tre beste år
23	217	13	2	04, 05, 96

Årets 23 ind. er nesten på høyde med rekordåret 2004 (26 ind.). De fleste fuglene blir sett om våren, noe som kan indikere trekk fra en økende bestand i Europa. *Alle funn*: 1 ♀ Fredrikstad (ØF) 15.11, 2 ♂ ♂ Løpsjøen, Åmot (HE) 24.5, 1 par Tunnas utløp, Tynset (HE) 11.-25.5, 2 ♂ ♂ Dokkadeltaet, Søndre/Nordre Land (OP) 16.5, 1 ♂ Borrevatnet, Borre (VF) 9.5, 1 ♀ 12.6 og 1 ♂ 4.-18.9, 1 ♂ Rossevang, Arendal (AA) 17.4, 1 ♂ Hisøy kirke, Arendal (AA) 12.10, 1 ♂ Østre Vall-esverd, Lillesand (AA) 2.5, 2 ♀ ♀ Erga, Klepp (RO), 1 ♂ Aga, Ullensvang (HO) 2.5, 1 ♂ Randane, Voss (HO) 10.5, 1 ♂ Halsøen, Stjørdal (NT) 26.12-31.12, 1 ♂ Fauske (NO) 21.-22.4, 1 ♂ Røssvoll, Rana (NO) i mai, 2 ind. Straumen, Sørfold (NO) 1.5 og 1 ♂ Veidnes, Lille Porsangen, Lebesby (FI) 21.-31.5.

Snadderand *Anas strepera*

Ant. ind. 05	Ant. ind. 91-05	Snitt 91-00	Rang 05	Tre beste år
252	1696	70	1	05, 03, 04

Årets rekordartede funnmasse fortsetter en trend der snadderanda er på vei til å bli stadig vanligere i Norge. Kanskje er det klimaendringen som bidrar? Fra RO rapporteres det om 8 konkrete hekkfunn med i alt 47 unger, derav 6 kull fra Ergavatnet, Klepp. I RO anslås hekkebestanden slik: Ergavatn (4-5 par), Orrevatn (6-10 par) og Grudavatn (0-2 par). Fra perioden 1999-2004 er det bare kjent 8 hekkfunn i fylket, så årets hekkinger er historisk mange. Hekkefunn ble også rapportert fra Smøla (MR). Årets første trekkregistreringer var 1 ♂ Falstadbukta, Levanger (NT) 13.3 og 1 par Kurefjorden (ØF) 25.3. *Vinterfunn*: 1 ♂ Lista fyr, Farsund (VA) 1.-9.1, 1 ♀ Kvasheim, Hå (RO) i januar, en tidlig trekker i Orreosen, Klepp (RO) 3.3 og 1 ♂ overvintret Røstlandet, Røst (NO). *Fylkesfordeling*: NO (17), NT (27), ST (2), MR (5), SF (4), HO (1), RO (95), VA (4), AA (2), TE (6), VF (21), BU (3), OA (15), OP (13), HE (5) og ØF (32).

Stjertand *Anas acuta* (H, V)

Med 53 ind. rapportert fra vinterperiodene er antallet langt over det vanlige fra de siste årene. Som vanlig er det RO som topper med inntil 17 ind. i en flokk i Grudavatnet, Klepp i desember og 7 ind. i januar. I Nord-Norge overvintret 1 ♂ i Straumen, Rana (NO) 10.1-27.2, 1 ind. Røst (NO), 1 ♂ Straumen, Sørfold (NO) 19.2 og 1 ♀ Bossekopfjæra, Alta (FI) 5.12.04-15.1.05. Vårtrekk ble notert med 2-3 ind. Åkersvika, Hamar/Stange (HE) fra 30.3. *Fylkesfordeling* (jan./feb. – des): NO (2-0), NT (2-2), ST (1-7), MR (1-0), HO (1-0), RO (7-17), VA (6-0), VF (1-0), OA (0-2) og ØF (3-1). *Tillegg*: 2001: 2 ind. Bodøsjøen, Bodø (NO) 21.1 og 2 ind. Straumen, Fauske (NO) 28.1.

Knekkand *Anas querquedula*

Ant. ind. 05	Ant. ind. 91-05	Snitt 91-00	Rang 05	Tre beste år
124	2079	132	8	96, 02, 00

Dette er en art som varierer sterkt i opptreden og årets funn av 124 ind. viser en nedgang fra fjorårets 170 ind. Sannsynligvis er denne arten følsom for værforholdene under vårtrekket, men har lenge hatt en nedgående trend i hele Europa. Ingen konkrete hekkefunn ble rapportert, men arten er vanskelig å påvise som hekkefugl. Årets første observasjoner ble gjort av 1 ♂ Lista fyr, Farsund (VA) 28.3, 1 ♂ Slevdalsvann, Farsund (VA) 28.3, 1 ♂ Fredrikstad (ØF) 11.4, deretter fulgte 1 par Steinsvika, Hole (BU) 21.4. Sene høstfunn: 1 ♀/juv Jomfruland, Kragerø 17.-18.10, 1 juv. Håtangen, Hå (RO) 11.11 og 6 ind. Lista fyr, Farsund (VA) 18.12 var en ekstrem dato. *Fylkesfordeling*: FI (4), NO (1), NT (6), ST (2), MR (5), HO (1), RO (21), VA (22), TE (7), VF (7), BU (15), OA (7), OP (14), HE (6) og ØF (6).

Skjeand *Anas clypeata* (H, V)

Dette er en art som aldri har vært en typisk vinterfugl hos oss. Likevel ser det ut som om de få som overvintret klarer seg bra! Følgende vinterfunn ble gjort: 1 ♂ Skranevann, Bergen (HO) 1.1, 1 ind. Herdla, Askøy (HO) 2.-3.12, 1 ♂ Storleiret, Frosta (NT) 13.12 og 1 ♂ Songvær, Søgne (VA) 20.12. Vi tar også med en sen observasjon av 1 ♀ Laukvik, Vågan (NO) frem til 20.11. Av hekkefunn er det som vanlig RO som dominerer med anslått hekkebestand på 12-15 par i 2005. Ytterligere hekkefunn ble gjort på Smøla (MR) og 1 ♀ med 6 pull. Storeidvatn, Vestvågøy (NO) 27.6 (samme lokalitet som hekkefunn i 2004).

Taffeland *Aythya ferina* (S 6-8)

I Norge er det bare noen ytterst få våtmarker som er faste mytelokaliteter for denne vakre fuglen, derav er Hellesjøvann, Aurskog-Høland og Årnestangen, Rælingen (OA) de klassiske lokalitetene. Fra OA ble det rapportert totalt 95 ind, og som mest 40 ♂♂ og 2 ♀♀ i Østensjøvann, Ås 5.9. 50 ind. hadde tilhold i Mosvatn, Stavanger (RO) 22.10. I Hellesjøvann foreligger følgende toppregistreringer fra rapportperioden: 25 ♂♂ og 3 ♀♀ 21.8, Østensjøvann, Oslo 1 ♂ 13.7 og 21 ind. Årnestangen 30.8. Hekkefunn ble gjort i RO med ett kull i Ergavatnet, Klepp (samme lokalitet som hekkefunn i 2004). Andre sommerobservasjoner var 1 ♂ Gjølssjøen, Marker (ØF) 26.7, 1 ind. Nesheimvann, Farsund (VA) 3.7. Fra FI kommer følgende interessante observasjoner: 1 ♂ Kvalsundelva, Kvalsund 17.5 og 1 ♂ Indre Brenna, Porsanger 29.5.

Praktærfugl *Somateria spectabilis* (MR-ØF)

Denne arktiske andefuglen opptrer forbausende fåtallig innenfor rapportområdet. Typisk er det også at det er gjengangere som holder til i samme område år etter år! Årets 8 funn fordeler seg som følger: 1 ♂ Tisler, Hvaler (ØF) 17.4, 1 ♂ Jomfruland, Kragerø (TE) 27.3, 1 ♂ pt Skadden, Kragerø (TE) 18.4, 1 ♂ Egersund

havn, Eigersund (RO) 12.1-14.2, 1 ♂ Sirevåg, Hå (RO) 15.2-14.4, 1 ♂ Herdla, Askøy (HO) for 20' år på rad 30.7-15.10, 1 ♂ Tjuvholmen, Meland (HO) 27.5 og 1 ♂ Harøy, Sandøy (MR) 2.6.

Stellerand *Polysticta stelleri* (O÷FI)

Som i fjor er det rapportert om en ♂ fra Brusand/Raunen, Hå (RO) 1.1-20.2 (samme fugl som sett fra 2003). Utenom dette ble det registrert 1 ♀ Mølen, Larvik (VF) 25.1 i Sør-Norge. Fra Nord-Norge kom følgende registreringer: 6 ind. Andøy havn, Andøy (NO) 13.12, 1 ♂ Dønnessundet, Herøy (NO) 1.1 og 1 ♂ Tennsundet, Herøy (NO) 10.-15.5. *Tillegg*: 1 ♂ Sigerfjord, Sortland (NO) 25.-27.3.

Lappfiskand *Mergellus albellus*

÷FI i oversikten under. *Excluding FI*

Ant. ind. 05	Ant. ind. 91-05	Snitt 91-00	Rang 05	Tre beste år
214	2516	153	4	99, 01, 00

Med Finnmark er årets total på 292 ind. plassert som et av de beste år. *Hekkefunn*: Det ble også dette året konstatert hekking på Vikna (NT); 1 ♀ med 11 pull. 18.6 og 1 ♀ med 4 pull. på en annen lokalitet 6.7 (Værnesbranden 2006). Det var for øvrig hekkefunn i dette området også i 2003. I RO ble det rapportert om min. 35 ind. som overvintret og ytterligere 30 ind. i november-desember, derav bl.a. 11 ♂♂ og 7 ♀♀ Grudavatnet, Klepp 29.1 og 7 ♂♂ og 20 ♀♀ 30.12. I FI topper 42 ind. i Ruskebukta, Sør-Varanger 30.9. *Fylkesfordeling (inkl. ad. fra hekkefunn)*: FI (78), NO (15), NT (13), ST (4), HO (15), RO (65), VA (30), TE (6), VF (15), BU (11), OA (18), OP (4), HE (3) og ØF (15). *Tillegg*: 1997: 1 ind. i OP.

Jerpe *Bonasa bonasia* (O SJ + SF-VA)

Ett funn foreligger: 1 ind Horve, Sandnes (RO) 27.12.

Rapphøne *Perdix perdix*

Ant. ind. 05	Ant. ind. 91-05	Snitt 91-00	Rang 05	Tre beste år
25	130	6	2	04, 05, 92

Minst 25 voksne ind. er rapportert. En ukjent andel av funnene dreier seg trolig om utsatte fugler, og som vanlig er det ØF som har flest funn. I tillegg kommer ett hekkefunn. *Alle funn*: 1 ind. Solastrand, Sola (RO) 29.3, opptil 4 ind. Havna, Torsnes, Fredrikstad (ØF) 6.2-8.3, opptil 4 ind. Huseby, Fredrikstad (ØF) 22.5-12.8, 1 ♂ + 1 ♀ Ørmen, Fredrikstad (ØF) 27.5, 2 ind. Elingårdssletta, Fredrikstad (ØF) 31.5-8.6, 1 ind. Kjennsmo, Nes (OA) 9.7, 1 ♀ med 6 pull. Huseby, Fredrikstad (ØF) 12.8, 9 ind. Skjeberg, Sarpsborg (ØF) 23.10 og 2 ind. Kloppa, Havna, Fredrikstad (ØF) 31.10.

Snadderanda hadde i 2005 sin sterkeste forekomst i Norge noensinne! Hele 252 individer ble registrert. Hannen på bildet var imidlertid den eneste representanten for arten i Hordaland dette året. Den hadde tilhold i Kristianborgvannet i Bergen 9.-11.10.2005. Foto: Frode Falkenberg.

Tabell 3. Antall ind. av gulnebbblom *Gavia adamsii* i Norge (unntatt FI, TR og NO) i 2005.

*Records (individuals) of White-billed Diver *Gavia adamsii* in Norway (excl. FI, TR and NO) in 2005.*

Fylke	jan.-mars	apr.-mai	juni-aug.	sep.-okt.	nov.-des.	Total
<i>County</i>	<i>Jan.-Mar.</i>	<i>Apr.-May</i>	<i>June-Aug.</i>	<i>Sept.-Oct.</i>	<i>Nov.-Dec.</i>	
NT	6	*	-	1	-	7
ST	40	8	-	2	1	51
MR	17	16	1	10	13	57
SF	-	10	-	2	-	12
HO	-	47	-	3	3	53
RO	3	36	-	10	4	53
VA	-	28	3	1	1	33
TE	-	1	-	1	-	2
VF	2	3	1	-	1	7
OA	2	3	1	-	1	7
Total	70	152	6	30	24	282

* Noen ind. er først observert i perioden før og medregnes ikke i den etterfølgende perioden
some individuals were first observed in the previous period and are not included in the following period

Vaktel *Coturnix coturnix*

Ant. ind. 05	Ant. ind. 91-05	Snitt 91-00	Rang 05	Tre beste år
183	1345	49	2	02, 05, 03

Med minst 183 ind. ble dette det beste året siden rekordåret 2002 da hele 332 ind. ble registrert. Ett hekkefunn ble konstatert i Norge i 2005, nærmere bestemt i TE hvor ett kull ble registrert i Gjerpensdalen, Skien. Forekomsten i RO var spesielt god dette året. Førsteregistreringen for året var 1 ind. Utsira (RO) 25.4, mens de 4 siste ind. ble registrert ved Grudavatnet, Klepp (RO) 13.9. Funnene dreier seg stort sett om syngende hanner og har følgende fordeling: NO (1, funn nr. 7), NT (1), ST (5), MR (10), SF (2), HO (3), RO (37), VA (7), AA (1), TE (11), VF (22), BU (6), OA (29), OP (18), HE (11) og ØF (19). I Sverige ble 1191 spillende vaktler rapportert, hvilket er ny årsrekord (Strid 2006).

Storlom *Gavia arctica* (V 11-3)

I alt 30 ind. ble rapportert innenfor rapportperioden, derav de fleste i januar. *Fylkesfordeling*: NO (2), NT (1), ST (4), MR (5), RO (11), VA (5) og OA (2).

Gulnebb *Gavia adamsii* (O ÷ FI, TR)

Ant. ind. 05	Ant. ind. 91-05	Snitt 91-00	Rang 05	Tre beste år
282	2093	99	2	01, 05, 04

Årets totalsum endte på hele 282 ind. og dermed det nest beste året noen sinne (321 ind. i 2001). De aller fleste observasjonene er gjort av trekkende ind. på Sør- og Vestlandet på våren i april-mai. Bl.a. 47 ind. pt i HO, derav 14. ind. 10.5 og 8 ind. 14.5. Fra andre kanter av landet er det mer overvintrende individer som utgjør funnmassen, bl.a. 16 ind. Hoøya, Ørland (ST) 25.3. Fra indre deler av Oslofjorden kommer spredte enkeltobservasjoner: 1 ad. pt Hulvik, Vestby (OA) 12.11, 1 ind. Moutmarka, Tjøme (VF) 21.1, 1 ad. Vallø, Tønsberg (VF) 27.1, 1 ind. Vallø, Tønsberg (VF) 7.11, 2 ind Møringa, Borre (VF) 15.5 og 1 ind. pt 18.5, og 1 (1K) Karlsvika, Tønsberg (VF) 29.8.

Dvergdykker *Tachybaptus ruficollis* (O SJ-NO, S 5-8)

Kjerneområder for den norske hekkebestanden ligger på Nordvestlandet, Sørvestlandet og rundt Oslofjorden (Holtan 2001). *Hekkefunn*: 1 ad. + 2 juv. Moumgropa, Fredrikstad (ØF) 23.4-20.7, par med to kull i Syverstaddammen, Asker (OA) 5.5.-23.10, og fra RO var det indikasjoner på hekking i Orrevatnet, Klepp, Harvalandsvatnet, Sola, Øksnevadtjern, Klepp og Bjergøy, Finnøy. I HO ble spillende par observert i Ulvenvatn, Os 30.5-5.6, og i MR ble det påvist ca. 8 par i Lerstadvatnet, Ålesund i mai. Samleoversikt fra noen fylker: NO (5), NT (ca. 8), ST (10), SF (1), HO (ca. 20), RO (påvist ved 54 lokaliteter, totalt 89-95 ind.), VA (72) og OA (25).

Toppdykker *Podiceps cristatus* (O SJ-HO)

Som i fjor er alle funn gjort på strekningen fra MR til NT. Maksimumstallet ble 9 ind. på Tautra, Frosta (NT) i februar og 12 ind. i mars. I tillegg til dette ble 6 andre ind. observert spredt rundt indre deler av Trondheimsfjorden og 1 ind. i Leksdalsvatnet, Verdal. I ST ble totalt 5-6 ind. registrert (Gaulosen, Melhus og Ørland) og i MR ca. 7 ind., bl.a. 2 ind. pt Ulla fyr, Haram 7.10.

Gråstrupedykker *Podiceps grisegena* (I, S 6-8)

Ingen innlandsfunn er rapportert i år. Fra sommerperioden er det ikke uvanlig med observasjoner i kystnære områder fra slutten av juli (enten oversommende eller tidlige trekkere), bl.a. 1 ind. Kurefjorden, Rygge/Råde (ØF) 28.7, 1 ind. pt Lista fyr, Farsund (VA) 23.7 og 24.7, og 2 ind. Ulvøya, Hitra (ST) 18.8.

Horndykker *Podiceps auritus*

(S 5-8 MR-ØF (÷OP-HE))

Ingen hekkefunn ble påvist i rapportområdet i 2005, men mange observasjoner i sommerperioden ble gjort fra egnede lokaliteter. Bl.a. 1 ind. Ljøgodtjern, Ullensaker (OA) 12.6, 2 ind. Golsfjellet, Gol (BU) 9.6, 1 ind. Bjårvatn, Hå (RO) 20.8, 2 ind. Orreosen, Klepp (RO) 27.8, 1 ind. Igletjern, Rindal (MR) 16.5 og 2 par Male, Fræna 18.7.

Grålire *Puffinus griseus*

Ant. ind. 05	Ant. ind. 91-05	Snitt 91-00	Rang 05	Tre beste år
2395	5837	230	1	05, 97, 00

2005 ble et rekordår for arten etter gunstige vindforhold i slutten av august. Årtotalen kom opp i hele 2395 ind. og det var spesielt på Nordvestlandet at mange grålire ble registrert. Første og siste observasjonsdato om høsten var hhv. 30.7 og 15.11, mens majoriteten av fuglene ble observert i siste halvdel av august. Et sjeldent vinterfunn foreligger i form av 1 ind. Møringa, Borre (VF) 3.1. Fordelingen i antall pr. mnd var som følger: januar (1), juli (1 ind.), august (1918 ind.), september (409 ind.), oktober (67 ind.) og november (4 ind.). Maksimumstall registrert på en enkelt observasjonsdag var 282 ind. som trakk forbi Ona, Sandøy (MR) 23.8. *Fylkesfordeling*: FI (17), NO (57), ST (426), MR (1364), SF (195), HO (102), HS (2), RO (209), VA (13), AA (1), TE (6), VF (2) og ØF (1). I Sverige ble rundt 160 ind. rapportert, mens Danmark hadde 219 ind. (Strid 2006, Christensen & Lange 2007).

Havlire *Puffinus puffinus*

Ant. ind. 05	Ant. ind. 91-05	Snitt 91-00	Rang 05	Tre beste år
284	1821	90	1	05, 98, 96

284 ind. ble observert i 2005, hvilket er den beste forekomsten i virksomhetsperioden. Første og siste observasjonsdato innenfor hovedsesongen var hhv.

16.5 og 26.10. To sjeldne vinterfunn var i form av 2 ind. Moutmarka, Tjøme (VF) 12.1 og 1 ind. Karlsvika, Tønsberg (VF) 12.1. Flest ind. ble registrert i siste halvdel av august, da det var gunstige pålandsvinder i denne perioden. Fordelingen i antall pr. mnd. var som følger: januar (3), mai (9 ind.), juli (30 ind.), august (211 ind.), september (15 ind.) og oktober (16 ind.). Maksimumstall registrert på enkelte lokaliteter var 75 ind. ptS Hiskjo, Bømlo (HO) 25.8, 36 ind. forbi Stad, Selje (SF) 25.8 og 33 ind. forbi Pedleneset, Utsira (RO) 25.8. *Fylkesfordeling*: FI (21), NO (9), ST (4), MR (5), SF (44), HO (80), HS (1), RO (86), VA (13), TE (11), VF (7) og ØF (3). Sverige og Danmark hadde til sammenligning begge et dårlig år med hhv. 15 og 23 ind. (Strid 2006, Christensen & Lange 2007).

Havsvale *Hydrobates pelagicus* (O AA-ØF)

Kun to funn er rapportert. *Alle funn*: 1 ind. Brentetangen, Rygge (ØF) 11.1, 2 ind. utenfor Færder, Tjøme (VF) 13.11.

Stormsvale *Oceanodroma leucorhoa* (O SF-ØF)

Sammenlignet med de siste årene ble det registrert få stormsvaler i rapportområdet. *Alle funn*: 1 ind. ptS Nord Varhaug, Hå (RO) 10.1, 1 ind. fanget Revekaien, Klepp (RO) 23.7, 1 ind. ptS Revesvingen, Klepp (RO) 20.9, 1 ind. ptSV Jomfruland, Kragerø (TE) 28.10, 1 ind. utenfor Færder, Tjøme (VF) 13.11. *Tillegg*: 1 ind. Heia, Hvaler (ØF) 2.12.2000 som var 6. funn i fylket.

Gråhegre *Ardea cinerea* (O SJ-FI)

Totalt 5 ind. er rapportert fra FI: 1 ind. Altaosen, Alta 15.4, 2K Nesseby, Nesseby 16.6, 1 ind. Urnesodden, Vadsø 3.7, 1 ind. Havøysund, Måsøy 25.7 og 1 ind. Vestre Jakobselv, Vadsø 20.8.

Vepsevåk *Pernis apivorus* (O SJ-RO)

Det ble nok et godt år for observasjoner av vepsevåk, men antallet nådde ikke helt rekorderingen fra fjoråret. 10 ind. ble registrert, hvorav 8 ind. under høsttrekket i RO. *Alle funn*: 1 ♀ Bynalia, Oppdal (ST) 13.8, 1K ptN Hadland, Hå (RO) 31.8, 2 1K ptNØ Hadlandsvegen, Hå (RO) 4.9, 2 1K ptNV Lassaskaret, Hå (RO) 6.9, 1K Utsira (RO) 8.9, 1 ind. Øvre Eidfjord, Eidfjord (HO) 9.9, 1K ptNV Lassaskaret, Hå (RO) 9.9, ad. ptSV Lassaskaret, Hå (RO) 10.9.

Havørn *Haliaeetus albicilla* (O RO-ØF)

I RO gjennomførte NOFs *Prosjekt Havørn* sin åttende feltsesong, og det ble konstatert hekkeaktivitet på 21 lokaliteter med 16 unger produsert. Anslagsvis 35-40 par er antatt å hekke i RO. Også i VA er arten etablert som hekkefugl, med trolig flere hekkende par. På strekningen TE-ØF ble det gjort 45 funn av omtrent samme ant. ind. Av disse ble hele 16 funn gjort i OP, og det er sannsynlig at havørna hekker i dette innlandsfylket. TE hadde 5 funn, VF 9 funn, BU 2 funn, OA 1 funn, HE 6 funn og ØF ca. 6 funn. Fra Danmark er det antatt 639 ind. i 2005 og det er ny årsrekord i landet (Christensen & Lange 2007).

Sivhauk *Circus aeruginosus*

+ ØF i oversikten under. *Excl. ØF*

Ant. ind. 05	Ant. ind. 91-05	Snitt 91-00	Rang 05	Tre beste år
119	1908	123	10	95, 96, 98

143 ind. (inkl. ØF) er omtrent som et gjennomsnittså å regne i virksomhetsperioden. Hekkefunn er i 2005 rapportert fra RO og ØF med to konstaterte hver. I RO produserte ett par 4 unger ved en lokalitet og ett par 2 unger ved en annen lokalitet på Jæren. I ØF produserte to par hhv. 5 og 3 unger. Det var sannsynligvis hekking ved Hanangervatnet, Farsund (VA), da 1K ble registrert her så tidlig som 31.7. Førstefunn av året var 1 ind. Klåstadkilen, Larvik (VF) 22.3, mens det siste ind. ble registrert ved Dønnestad, Kristiansand (VA) 16.10. *Fylkesfordeling*: NO (3), NT (2), ST (1), HO (1), RO (15), VA (26), AA (2), TE (12), VF (15), BU (9), OA (29), OP (2), HE (2) og ØF (24). *Tillegg*: 1 ind. respektive i BU og HE i 2004.

Myrhauk *Circus cyaneus* (O SJ-HO, H, V)

Fra rapportområdet er det flest funn fra Trøndelagsfylkene. Totalt ble det gjort 4 funn av 4 ind. i NT, ett av disse fra potensielt hekkeområde i Lierne. Fra ST rapporteres også 4 funn av 4 ind, to av disse fra potensielle hekkeområder i hhv Oppdal og Tydal. Funn utenom hekkeindikasjoner fra rapportområdet: ♂ Øverli, Sør-Varanger (FI) 28.5, ♀-f Svanhovd, Sør-Varanger (FI) 2.9, 1 ind. Dverberg, Andøy (NO) 20.5, 1 ♀ Eidsbotn, Levanger (NT) 2.4, 1 ♀ Ørin, Verdal (NT) 6.5, 1 ♀-f Flått, Høylandet (NT) 24.9, 1 ♂ Reitan, Holtålen (ST) 1.5, 1 ♀-f Kunna, Froan, Frøya (ST) 18.10 og 1 ♀ Herdla, Askøy (RO) 23.1. *Hekkefunn*: Av hekkefunn er det rapportert en hekking Tinn (TE), en i Dovre (OP) og en i Folldal (HE). Hekkefunnet i TE var det første konstaterte i fylket. *Vinterfunn (jan./feb.-des.)*: HO (1-0, nevnt over), RO (10-15), VA (2-2), AA (0-1) og VF (0-1).

Musvåk *Buteo buteo* (O SJ-HO, V)

10 funn av 11 ind. (inkl. ad. fra et hekkefunn) ligger omtrent på gjennomsnittet de siste åra, og igjen har HO flest funn. Alle funn fra rapportområdet: 1 ind. Klinga, Verdal (NT) 30.5, 1 ind. Langåsdammen, Levanger (NT) 3.6, 1 ind. Trones, Verdal (NT) 1.8, 1 ind. Brøttem, Klæbu (ST) 8.5, 1 ind. Sundet, Røros (ST) 9.5, 1 ind. Væte, Voss (HO) 20.4, 1 ind. Sandvin, Odda (HO) 1.5, 1 ind. Hope, Sveio (HO) 14.6, 1 varsl. par + hørt tiggende unger Tysnes (HO) 1.-4.8 og 1 ind. Svartavatnet, Bergen (HO) 27.8. *Vinterfunn (jan./feb.-des.)*: RO (10-2), VA (5-6), TE (1-0), VF (1-5) og BU (0-1).

Fjellvåk *Buteo lagopus* (V 12-2)

2005 ble et år godt over gjennomsnittet i virksomhetsperioden. 20 ind. ble registrert, hvorav 8 ind. i jan.-feb. og 12 ind. i des. De nordligste vinterfunnene var fra Nordmøre. *Alle funn*: 1 ind. Akerøya, Hvaler (ØF) 4.1-13.3, 1 ind. Orrevatnet, Klepp (RO) 5.1-19.3, 1 ind. Leirungsdalen, Vågå (OP) 15.1, 1 ind. Mellom Sletter, Råde (ØF) 25.1-11.2, 1 ind. Lista, Farsund

(VA) 26.-30.1, 1 ind. Gruda, Klepp (RO) 29.1, 1 ind. Fardal, Lindesnes (VA) 19.2, 1 ind. Østre Seli, Lyngdal (VA) 21.2, 2 ind. Sagvågen, Aure (MR) 5.11-31.12, 1 ind. Fiskumvatnet, Øvre Eiker (BU) 13.11-18.12, 1 ind. Hendset/Rodal, Halså (MR) 30.11-31.12, 2 ind. Orrevatnet, Klepp (RO) 17.12, 1 ind. Søndre Sletter, Råde (ØF) 25.12, 2 ind. Østre Seli, Lyngdal (VA) 26.12, 1 ind. Vestre Bokn, Bokn (RO) 27.12, 1 ind. Ådland, Karmøy (RO) 27.12 og 1 ind. Karmøyheiene, Karmøy (RO) 31.12.

Fiskeørn *Pandion haliaetus* (O SJ, TR-VA)

Fra Lierne i NT meldes det om 2 hekkefunn og minst 1 ind. i potensielt hekkeområde. I ST hekker arten med opptil flere par årlig i Røros kommune, men funn herfra rapporteres ikke. Fra RO rapporteres ett hekkefunn fra Lund kommune. Andre observasjoner fordeler seg slik: NO (4), NT (6), ST (3), SF (1), HO (8), RO (15) og VA (22). Første registrering fra rapportområdet er fra Justnes, Kristiansand (VA) 3.4, og siste er fra Gahre, Lindesnes (VA) så sent som 6.11.

Tårnfalk *Falco tinnunculus* (V 12-2)

Totalt 43 ind. er antatt totalt i vinterperioden, hvorav 27 ind. i jan.-feb. og 16 ind. i des. Dette antallet ligger omtrent på gjennomsnittet for de siste åra. Vinterfunnene i 2005 har en god geografisk spredning, men med hovedtyngden av funnene, som vanlig, på Sørvestlandet. *Fylkesfordeling (jan./feb.-des.):* NO (4-0), NT (2-0), ST (1-0), MR (1-3), HO (4-4), RO (12-2), VA (2-1), TE (0-2), VF (1-2), BU (0-1) og OA (0-1).

Dvergfalk *Falco columbarius* (V 12-2)

15 ind. ble registrert i Norge vinterstid i 2005, 11 av disse i jan. og feb., og 4 ind. i årets siste måned. *Alle funn:* 1 ind. Orreosen, Klepp (RO) 4.1 og 26.2, 1 ind. Hobberstad, Hå (RO) 7.1, 1 ind. Braut, Klepp (RO) 9.1, 1 ind. Ørebekk, Fredrikstad (ØF) 14.1, 1 ind. Moholt, Trondheim (ST) 20.1, 1 ind. Brattestø, Hvaler (ØF) 25.1, 1 ind. Håtangen, Hå (RO) 26.1, 1 ind. Akerøya, Hvaler (ØF) 27.1, 1 ind. Darbu, Øvre Eiker (BU) januar, 1 ind. Årum, Fredrikstad (ØF) 24.2, 1 ind. Kvalbein, Hå (RO) 6.12, 1 ind. Tengedal, Bjerkreim (RO) 16.12, 1 ind. Orreosen, Klepp (RO) 18.-22.12 og 1 ind. Tonstad, Sirdal (VA) 28.12. *Tillegg:* 1 ind. i MR des. 2004.

Lerkefalk *Falco subbuteo*

Ant. ind. 05	Ant. ind. 91-05	Snitt 91-00	Rang 05	Tre beste år
149	1287	54	3	03, 04, 05

Det er vanskelig å vurdere antall individ involvert i funnmassen, men inkludert ad. fra hekkefunn ligger funnmassen på minst 149 ind., noe som representerer omtrent gjennomsnittet siden årtusensskiftet. BU hadde flest konstaterte hekkinger med 13 par som produserte til sammen 21 unger. 1 HE var det 4 konstaterte og 4 sannsynlige hekkinger. ØF hadde 2 konstaterte hekkinger, mens OA hadde en konstatert hekking. De

eneste funnene nord for Dovre var 1 ind. Ørin, Verdal (NT) 29.5 og 1 ad. Eidet, Lierne (NT) 3.6. Første registrering for året var 1 ind. Bergsenga, Sandefjord (VF) 9.4, mens det siste ind. ble registrert på Jomfruland, Kragerø (TE) 11.10. *Fylkesfordeling (inkl. ad. fra hekkefunn):* NT (2), HO (1, 5. funn), RO (1), VA (16), TE (12), VF (14), BU (26), OA (28), OP (3), HE (16) og ØF (30).

Jaktfalk *Falco rusticolus* (V 12-2)

Kun 13 ind. av den største av våre falcker er rapportert vinterstid i Norge i 2005, dette er omtrent på nivå med fjoråret som også var dårlig. 8 ind. ble registrert i jan.-feb., mens 5 ind. ble registrert i des. *Alle funn:* 1 ind. Håtangen, Hå (RO) 9.1, 2K Jomfruland, Kragerø (TE) 13.-26.1, ad. ♀ Alta, Alta (FI) 16.1, ad. Revekaien, Klepp (RO) 16.1, 1 ind. Songvaar, Søgne (VA) 19.1, 1 ind. (hvit morf.) Herdla, Askøy (HO) 23.1-5.2, 1 ind. Kvadraturen, Kristiansand (VA) 27.1, ad. Vadsø (FI) 13.2, 1 ind. Hobberstad, Hå (RO) 1.12, ad. Kvasshheim, Hå (RO) 6.12, 1K Øra, Fredrikstad (ØF) 6.-15.12, 1K Revekaien, Klepp (RO) 20.12 og 1 ind. Solberg, Øygarden (HO) 27.12. *Tillegg:* 1 ind. i Lom (OP) hhv des. 1995 og jan. 1999.

Vandrefalk *Falco peregrinus* (V 11-3)

Det er vanskelig å vurdere antall ut fra funnmassen, men et minimum av 57 ind. er antatt totalsum i vinterperioden. Av disse er 38 ind. registrert i jan.-mars., mens 19 ind. er registrert i des. HO og TE har ikke rapportert sine vinterfunn. *Fylkesfordeling (jan./mars.-des.):* NT (2-0), ST (2-0), RO (11-9), VA (5-4), VF (5-1), OA (2-2), OP (1-0), HE (1-0) og ØF (9-3).

Vannrikse *Rallus aquaticus* (O SJ-HO, H)

Minst 73 ind. ble registrert, og det er noe bedre enn de to foregående årene. Det er imidlertid langt opp til funnmassen fra rekordåret 2000 da 122 ind. ble registrert. Flest funn fra rapportområdet er gjort på høsten, da vannriksene responderer på lydavsplaying. Funnmassen av vannrikse reflekterer snarere innsatsen med lydavsplaying enn den reelle forekomsten. I det nordlige rapportområdet var opptil 2 sy. ind. ved Rimbareidtjøndu, Fitjar (HO) 14.5-14.6 det eneste funnet fra hekketida. Den eneste konstaterte hekkingen var 1 ad. + 1 juv. Øra, Fredrikstad (ØF) 29.7, men mange mulige hekkinger rapporteres fra Jæren (RO). *Funn fra rapportområdet (jan./april.-sept./des.):* NO (5-9), NT (0-3), ST (3-14), MR (1-4), SF (1-1) og HO (4-26).

Myrrikse *Porzana porzana*

Ant. ind. 05	Ant. ind. 91-05	Snitt 91-00	Rang 05	Tre beste år
36	430	21	4	02, 03, 00

Det ble observert 36 ad. i 2005, noe som må betraktes som et godt år. De fleste funn dreier seg om vanlig og syngende hanner. Det nordligste funnet ble gjort såpass langt sør som ved Lerstadvatnet, Ålesund (MR) 10.-18.7. *Hekkefunn:* Både ved Søylandsvatnet, Hå og

Store snømengder i fjellet ga høye antall av boltit på vårtrekket. Fuglen på bildet er fotografert på Kviljo, Farsund (VA) 2.5.2005. Hele 289 individer ble registrert på vårtrekket i 2005. Foto: Gunnar Gundersen.

Det ble en sterk forekomst av svarthalespove i Norge i 2005, med hele 154 individer registrert. Fuglen på bildet får stå som representant for den sterke høstforekomsten det året. Fuglen er en 1K av underarten islandica, og ble fotografert av Frode Falkenberg ved Akvariet på Nordnes i Bergen (HO) 8.9.2005.

Gruda, Klepp på Jæren (RO) ble det observert ungfugler i aug. Førstefunn for året var ved Vasshus, Klepp (RO) og Kynnes, Sandnes (RO) 24.4, mens det siste ind. ble registrert på Lista, Farsund (VA) 16.10. *Fylkesfordeling (inkl. ad. fra hekkefunn)*: MR (1), HO (2), RO (12), VA (3), TE (2), VF (1), BU (2), OA (6), OP (1) og ØF (6). *Tillegg*: 1 ind. i MR 2003, 1 ind. i HO i 2004.

Åkerrikse *Crex crex*

Ant. ind. 05	Ant. ind. 91-05	Snitt 91-00	Rang 05	Tre beste år
77	1343	50	7	02, 03, 00

Kun 77 ind. er rapportert i 2005, hvilket er det magreste antallet siden 1998 i virksomhetsperioden. Den sterkeste hekkeindikasjonen var 1K rm. Milejtjern, Nedre Eiker (BU) 27.8. Førstefunn for året var 1 ind. Vigrestad, Hå (RO) 6.5, mens det siste ind. ble registrert på Utsira (RO) 11.9. *Fylkesfordeling*: ST (1), MR (1), SF (2), HO (1), RO (15), VA (1), AA (3), TE (3), VF (4), BU (3), OA (37), HE (1) og ØF (5). *Tillegg*: 3 ind. i OA i 2004.

Sivhøne *Gallinula chloropus* (O SJ-NO)

1 ind. Storvatnet, Herøy (NO) 5.-7.11 og 1 ind. Svardebukta, Korgen, Hemnes (NO) udatert var de eneste funn i rapportområdet.

Sothøne *Fulica atra* (O SJ-TR)

Ingen funn foreligger fra rapportområdet i 2005.

Trane *Grus grus* (O SF-AA)

Fra HO rapporteres det om 12 ind. i perioden 27.3-26.5, men ingen konstatert hekking som i 2004. Fra RO meldes det om 18 observasjoner av 37 ind. i perioden 28.3-6.7. Fra VA meldes det om 39 observasjoner av antatt 16 ind. Førstefunn for året var 1 ind. Krågøy, Mandal (VA) 25.3. Et sent funn var 2 ind. ptV Nodelandsheia, Songdalen (VA) 17.11.

Tjeld *Haematopus ostralegus* (V 12-15.2)

Totalt ble det observert 330 ind., med 253 ind. i perioden jan.-15.2 og 77 ind. i des. Fra Ørin/Rinnleiret, Levanger/Verdal (NT) som er den viktigste lokaliteten for tjeld vinterstid i Norge, var maks.-tallet 197 ind. 6.2, mens flokken ikke ble opptalt i des. Dette forklarer den lave totalsummen for des. Det nordligste vinterfunnet var 1 ind. Offersøy, Alstahaug (NO) 15.-20.1, og er samme ind. som i des. 2004. Andre funn av relativt høye antall er rapportert fra Møringa, Borre (VF) med 26 ind. 11.12 og Alnesfjæra, Levanger med 22 ind. 11.12. *Fylkesfordeling*: Jan.-15.2: NO (1), NT (199), ST (10), MR (10), HO (7), RO (9), VA (3), TE (5) og ØF (9). Des.: NT (22), ST (3), RO (5), TE (16) og VF (31).

Avosett *Recurvirostra avosetta*

Ant. ind. 05	Ant. ind. 91-05	Snitt 91-00	Rang 05	Tre beste år
4	120	7	11	04, 03, 91

Det ble registrert kun 4 ind. i 2005, og dermed ett av de svakeste årene i virksomhetsperioden. *Alle funn*: 1 ind. Kvasseheim, Hå (RO) 19.4, 2 ind. Skipstadkilen, Hvaler (ØF) 1.5 og 1 ind. Langåker, Karmøy (RO) 27.5.

Dverglo *Charadrius dubius* (O SJ-AA)

I så og si hele rapportområdet ble det registrert langt færre dverglo enn de tre foregående årene. De nordligste funnene ble som de to foregående årene gjort i ST. Fra dette fylket har vi fått rapport om observerte par/ind. fra sju lokaliteter (Søberg, Storørningen, Kuba, Skjerdingsstad, Stavsegen, Volløya, Gaulosen) i de nedre delene av Gaula i Melhus og Trondheim kommuner vår/sommer og i tillegg et trekkfunn av 1 ind. fra Stugusjøen, Tydal 9.5. Fra de nedre delene av Orkla i Orkdal kommune er ikke dverglo rapportert d.å. Fra HO rapporteres 1 ind. Grandane, Voss 13.6. Fra RO meldes funn fra tre lokaliteter (Kolnes, Grudavatnet, Orrevatnet) i Sola og Klepp kommuner vår/sommer. Fra VA er det rapportert kun to funn av 1 ind. fra Lista, Farsund hhv. 7.5 og 4.-13.9. Ingen ind. er rapportert fra AA.

Sandlo *Charadrius hiaticula* (V 11-15.2)

I forbindelse med stormen *Inga* like etter nyttår ble Vestkysten av landet tilgodesett med et unormalt høyt antall av noen vadedefuglarter, deriblant sandlo. Fra 13.1 og til litt inn i feb. ble det registrert ikke mindre enn 47 ind. spredt langs kysten på strekningen MR-TE. Største ansamling var 10 ind. Stavasanden, Karmøy (RO) 14.1. *Fylkesfordeling (jan/feb)*: MR (13), HO (6), RO (23), VA (3) og TE (2). Fra nov./des. er følgende funn rapportert: 1 ind. Røstlandet, Røst (NO) 10.-18.11 og 3 ind. Hustadbukta, Fræna (MR) 28.12.

Boltit *Charadrius morinellus* (T)

Vårtrekk/høsttrekk. Rangering for totalantall. *Spring/autumn migration. Ranking for totals.*

Ant. ind. 05	Ant. ind. 91-05	Snitt 91-00	Rang 05	Tre beste år
289/0	2342/39	129/3	3	98, 03, 05

Det ble et meget godt år med 289 ind. på vårtrekket. Dette skyldes antagelig at det var mye snø i fjellet denne våren i Sør-Norge. Funnene ble gjort i perioden 19.4-3.6 og fordeler seg slik: NT (2), MR (11), HO (14), RO (47), VA (82), TE (81), VF (5), BU (8), OP (7) og ØF (32). Førstefunn for året var 2 ind. Horpestadvatnet, Klepp (RO) 19.4. Ingen funn fra høsttrekket er rapportert.

Heilo *Pluvialis apricaria* (V 11-2)

Hvis en ser bort fra til sammen 850 ind. pt Jæren (RO) 5.11, er 9 ind. omtrent på gjennomsnittet i

virksomhetsperioden. *Alle funn*: 2 ind. Reve, Klepp (RO) 15.1, 1 ind. Utsira (RO) 17.1, 1 ind. Lista fyr, Farsund (VA) 5.2, 1 ind. Lista fyr, Farsund 5.11, 1 ind. Søylandsvatnet, Hå (RO) 25.11, 1 ind. Herdla, Askøy (HO) 3.12, 1 ind. Odland, Karmøy (RO) 5.12 og 1 ind. Utsira (RO) 5.12.

Tundralo *Pluvialis squatarola* (V 12-3)

Det ble observert 9 ind. i rapportperioden, hvorav 8 ind. i jan./mars og 1 ind. i des. *Alle funn*: 1 ind. Reve, Klepp (RO) 15.1, 3 ind. Revtangen, Klepp (RO) 16.-17.1, opptil 2 ind. Sandsøya, Sandøy (MR) 21.1-2.3, 1 ind. Kviljodden, Farsund (VA) 6.2, 1 ind. Nordhasselvik, Farsund (VA) 6.3 og 1 ind. Herdla, Askøy (HO) 10.12.

Vipe *Vanellus vanellus* (V 12-10.2)

Like etter nyttår førte stormen *Inga* med seg mengder av vipen innover landet. Totalt 1811 ind. ble registrert i perioden ca. 13.1 og til litt inn feb. Dette tallet er ny rekord i virksomhetsperioden. I løpet av feb. trakk de fleste vipene antagelig ut av landet igjen. *Fylkesfordeling jan.-12.2.*: NO (2), NT (3), ST (2), MR (163), SF (97), HO (488), RO (894), VA (154), BU (6) og OP (2). De største ansamlingene var minst 350 ind. Orreosen, Klepp (RO) 16.1 og 230 ind. Hebnes, Karmøy (RO) 17.1. Fra des. er kun 37 ind. rapportert: NO (1), MR (3), HO (20) og VA (13). Den nordligste vinterregistreringen dette året var 1 ind. Bliksvær, Bodø (NO) 13.12.

Polarsnipe *Calidris canutus* (V 11-4)

Det ble registrert 121 ind. i rapportperioden, men den eneste vinterflokken av betydning var 98 ind. Grandefjæra, Ørland (ST) 12.3. Øvrige funn i jan.-april var: 2 ind. Giske, Giske (MR) 2.1, 1 ind. Vågsvollvåien, Farsund (VA) 9.-14.1, 1 ind. Steinsvika, Farsund (VA) 9.1, 1 ind. Sandsøya, Sandøy (MR) 21.1, opptil 2 ind. Tennvalen, Herøy (NO) 22.1-6.3, 1 ind. Kvasseheim, Hå (RO) 22.2 og 2 ind. Kurefjorden, Rygge/Råde (ØF) 9.4. 13 ind. ble registrert i nov./des.: 1 ind. Uthaug, Ørland (ST) 20.11, 1 ind. Kviljodden, Farsund (VA) 22.11 og opptil 11 ind. Grandefjæra, Ørland (ST) 26.11-7.12.

Sandløper *Calidris alba* (V 11-4)

Stormen *Inga* like etter nyttår førte, i likhet med noen andre arter, også med seg en del sandløpere. I perioden 13.1-litt ut i feb. ble 28 ind. registrert på kyststrekningen MR-VA. I tillegg kommer 4 ind. som holdt seg på Solastranden, Sola (RO) før stormen kom. *Fylkesfordeling jan./feb.*: MR (13), SF (3), RO (12), VA (4). I des. ble følgende ind. registrert: 5 ind. Vik, Klepp (RO) 10.12 og 1 ind. Solastrand, Sola (RO) 17.12. I tillegg tar vi med til sammen 15 sene ind. rundt omkring på Jæren (RO) 5.11.

Tundrasnipe *Calidris ferruginea* (V 11-3)

Ingen funn foreligger fra rapportperioden i 2005.

Myrsnipe *Calidris alpina* (V 12-15.2)

Årets 102 ind. innebærer at det ble omtrentlig et gjennomsnittså for forekomsten vinterstid. I jan.-feb. ble

80 ind. registrert med følgende fylkesfordeling: NO (1), NT (18), ST (3), MR (33), HO (6), RO (16), VA (2) og TE (1). I des. ble 22 ind. registrert: ST (19) og MR (3). De største flokkene var minst 27 ind. Makkevika, Giske (MR) 25.1, 18 ind. Ørin, Verdal (NT) 6.2 og 19 ind. Grandefjæra, Ørland (ST) 7.12.

Fjellmyrløper *Limicola falcinellus*

Vårtrekk/høsttrekk. Rangering for totalantall.

Spring/autumn migration. Ranking for totals.

Ant. ind. 05	Ant. ind. 91-05	Snitt 91-00	Rang 05	Tre beste år
15/14	137/114	8/8	2	99, 04/05

Funn i trekketidene: Med 29 ind. i trekketidene ble dette sammen med fjoråret det nest beste året i virksomhetsperioden. *Vårtrekket* bød på 15 ind. 22.5-5.6, som fordelte seg slik: RO (3), VF (4), OP (3), ØF (5). Fra *høsttrekket* er det rapportert 14 ind. 21.6.-3.9 med følgende fordeling: FI (2), NT (2), ST (1), RO (3), VA (1), VF (2) og ØF (3). Årets første registrering var 1 ind. Kurefjorden, Rygge/Råde (ØF) 22.5, mens siste registrering var 1 ind. Leangenbukta, Trondheim (ST) 28.8-3.9. *Funn fra potensielle hekkeområder*: Fra FI rapporteres 5 spillende ind. Tømmamyra, Sør-Varanger 25.6 og 1 spillende ind. Ferdesmýra, Sør-Varanger så sent som 17.7. De eneste rapportene fra Sør-Norge var 2 ind. Kjølén, Tydal (ST) 9.6 og 6 ind. Vestfjellet, Gausdal (OP) 29.5. I Danmark ble 318 ind. observert dette året, hvilket er ny rekord i årsrapportens historie (Christensen & Lange 2007).

Brushane *Philomachus pugnax* (V 11-3)

Ingen funn foreligger fra rapportperioden i 2005.

Kvartbekkasin *Lymnocyrtus minimus* (V 12-3)

I 2005 ble det registrert 35 ind. i rapportperioden, og dette er en forekomst langt over gjennomsnittet i virksomhetsperioden. Funnene fordelte seg på 19 ind. i jan.-mars og 16 ind. i des. 6 ind. ble registrert i siste halvdel av mars, og kan være tidlige trekkere. Til sammen åtte funn i NT, ST, HO, TE og OP er å betrakte som innlandsfunn. *Fylkesfordeling (jan./mars-des)*: NO (0-2), NT (1-2), ST (4-4), HO (5-5), RO (2-0), VA (2-1), TE (1-0), VF (2-0), OA (1-2), OP (1-0).

Dobbeltbekkasin *Gallinago media*

Vårtrekk/høsttrekk. Rangering for totalantall.

Spring/autumn migration. Ranking for totals.

Ant. ind. 05	Ant. ind. 91-05	Snitt 91-00	Rang 05	Tre beste år
4/20	106/226	6/14	6	99, 01, 96

Funn i trekketidene: Totalt 24 ind. observert i trekketidene er et ordinært antall, og som vanlig var det forekomsten om høsten som var høyest. Kun 4 ind.

ble registrert på vårtrekket (3.-25.5) og 20 ind. på høsttrekket (5.8-24.10). Observasjonene fra *vårtrekket* hadde følgende fordeling: FI (1), OA (1) og ØF (2). De 20 ind. som ble funnet på *høsttrekket* hadde følgende fordeling: NO (2), NT (1), VA (6), TE (1), VF (3), BU (1), OA (5), ØF (1). Årets første ind. ble sett Lysakermoa, Eidsberg (ØF) 3.5, & årets siste ind. ble observert på Vallø, Tønsberg (VF) 24.10. *Funn fra potensielle hekkeområder*: Fra NO og NT foreligger ingen rapporter fra potensielle hekkeområder. Fra ST er det rapportert om 1 ind. Molinga, Røros 13.5, 3 spillende ind. Kjøløen, Haltdalen, Holtålen 15.5, 1 spillende ind. Kåsen, Tydal 19.-22.5, 1 spillende ind. Storvollen, Tydal 24.5, 2 ind. Aursunden, Røros 24.5, 3 spillende ind. Nekkåbjørge, Selbu 16.6, 2 spillende ind. Haltdalen, Holtålen 18.6 og 1 ind. Litj-Kvennfjellet, Selbu 8.7. Fra AA rapporteres minst 15 spillende ind. i Bykle, og dette er nå kanskje den sørligste kjente spillplassen i landet. Fra TE rapporteres 2 spillende ind. Vallermøyene, Porsgrunn 12.5, 19 ind. i Hjerdedalen, Tinn 9.-19.6 og 1 ind. Vernebu, Vinje 9.6. Fra BU er det rapportert om funn av 1 ind. Syngingset, Hol 7.6 og 1 ind. Eitrestøløen, Ål 9.9. Stadig nye spillplasser registreres i OP, og i 2005 ble to nye leiker registrert, noe som innebærer 67 kjente spillplasser etter 1970. Fra HE rapporteres 3 ind. Grøntjønnan naturreservat, Tynset 24.6. Danskene rapporterer om det dårligste året siden 1995 med 7 ind. (Christensen & Lange 2007), og kun 2 ind. rapporteres fra Storbritannia (Fraser & Rogers 2007).

Rugde *Scolopax rusticola* (V 12-2)

Med 41 ind. ble det en oppgang i forhold til de tre foregående årene, men like fullt langt færre enn i rekordårene 2000 og 2001. HO utmerker seg som vanlig med flest observasjoner, og det var ingen innlandsobservasjoner. Det nordligste vinterfunnet var 1 ind. Storvatnet, Herøy (NO) 1.1. *Fylkesfordeling (jan./feb.-des.)*: NO (1-0), NT (0-1), ST (1-0), MR (1-0), HO (10-7), RO (5-2), VA (5-4), TE (2-0), VF (0-2).

Svarthalespove *Limosa limosa* (O÷(TR+RO), V, H)

Ant. ind. 05	Ant. ind. 91-05	Snitt 91-00	Rang 05	Tre beste år
154	1367	71	2	03, 05, 02

Med antatte 154 ind. ble dette det nest beste året i virksomhetsperioden. I 2005 var det forekomsten på høsttrekket som var best. *Vårtrekk*: I perioden 21.3-7.6 ble minst 58 ind. observert med følgende fylkesfordeling: FI (2), NO (34), NT (minst 4), ST (3), MR (9), VA (2), VF (1), OA (1) og HE (2). *Hekking*: Fra hekkeområdene i NO rapporteres 1 par ved flystasjonen og 1 par ved Sellevoll, Andøy vår/sommer. I Vestvågøy kommune ble det registrert opptil 5 ad. + 1 1K på 3 lokaliteter vår-tidlig høst. På Røstlandet, Røst ble det sett 7 ad. + 1 1K i hekketida. På Jæren (RO) er det antatt at ca. 15 par av ua *limosa* hekket i 2005. *Høsttrekk*: I perioden 25.6-12.10 ble 77 ind.

registrert med følgende fylkesfordeling: NO (1), NT (3), ST (15), MR (18), HO (16), VA (6), TE (1), VF (2), OA (3), ØF (12). *Vinterfunn*: 1 ind. Lista, Farsund (VA) 14.-16.1 var et meget sjeldent vinterfunn. Årets første funn fra vårtrekket i rapportområdet var 2 ind. ptSØ Lista fyr, Farsund (VA) 21.3. Det siste ind. ble observert på Presterødskilen, Tønsberg (VF) 12.10. Høyeste antall fra rapportområdet var opptil 30 ind. Håvikleira, Narvik (NO) 25.5-18.6.

Lappspove *Limosa lapponica* (V 12-2, I NO-ØF)

Innlandsfunn: Det dukker stadig opp spennende innlandsfunn fra Indre Østlandet, og d.å ble 1 ind registrert ved Stensjøen, Åmot (HE) 11.6 og 1 ind. Sæbu-Røssjøen, Etnedal (OP) 16.6. Begge disse registreringene kan være tilknyttet hekkeområder. Andre innlandsfunn: opptil 6 ind. Åkersvika naturreservat, Hamar (HE) 24.4-4.5, 1 ind. Dokkadeltaet, Søndre/Nordre Land (OP) 23.5, minst 6 ind. Årnestangen, Rælingen (OA) 8.7-11.8. *Vinterfunn*: Stormen Inga like etter nyttår førte også med seg en del lappspover og fra 13.1 til ut i februar ble 32 ind. registrert. I tillegg kommer 4 ind. Giske, Giske (MR) 2.1 som ble registrert før stormen. *Fylkesfordeling jan./feb.*: MR (18), SF (3), HO (2), RO (10) og VA (3). Ingen funn foreligger fra desember.

Småspove *Numenius phaeopus* (V 12-2)

Ingen funn foreligger fra rapportperioden i 2005, men vi tar med et sent funn i form av 1 ind. Nordhasselsanden, Farsund (VA) 2.11.

Rødstilk *Tringa totanus robusta* (UA)

Ingen sikre registreringer i 2005, men mange av rødstilkene som observeres vinterstid i Norge tilhører antagelig denne islandske underarten.

Skogsnipe *Tringa ochropus* (V 12-2)

Ingen funn foreligger fra rapportperioden i 2005.

Gluttsnipe *Tringa nebularia* (V 12-2)

Ingen funn foreligger fra rapportperioden i 2005.

Strandsnipe *Actitis hypoleucos* (V 12-2)

To funn foreligger fra rapportperioden: 1 ind. Sandve, Karmøy (RO) 2.1 og 1 ind. Låte, Odda (HO) 13.1. I tillegg tar vi med et sent funn av 1 ind. Orreosen, Klepp (RO) 5.11.

Svømmesnipe *Phalaropus lobatus* (T)

÷FI i oversikt under. *Vårtrekk/høsttrekk*. Rangering for totalantall. *Excluding FI. Spring/autumn migration. Ranking for totals.*

Ant. ind. 05	Ant. ind. 91-05	Snitt 91-00	Rang 05	Tre beste år
72/46	261/554	11/24	2	01, 05, 94

Unntatt FI ble det registrert 118 ind. på trekk, hvilket er det nest beste året i virksomhetsperioden. *Vårtrekk*: I perioden 20.5-19.6 ble 72 ind. registrert utenom antatte

Polarjo hadde en sterk forekomst i 2005, med hele 260 individer fra Nordland og sørover. Spesielt var tallene på vårtrekket store. Fuglene på bildet viser en 4K lys fase og en ad. mørk fase fra Indre Oslofjord (OA) 21.5.2005. Foto: Per H. Gylseth.

Det registreres langt færre fjelljo i trekk tidene enn polarjo, til tross for at fjelljoen hekker i den norske fjellheimen. I 2005 var det en svak forekomst av arten som ble registrert i trekk tidene, spesielt sviktet høsttallene. Fuglen på bildet (1K) rastet på riksveien på Titran, Frøya (ST) under harde vinder 25.9.2005. Foto: Kjetil Aa. Solbakken.

hekkelokaliteter. Den gode forekomsten skyldes nok mye snø i fjellet i Sør-Norge denne våren. Fylkesfordelingen var som følger: NO (14), NT (2), ST (1), RO (14), VA (3), TE (1), VF (2), BU (11), OA (1), OP (21) og ØF (2). *Høsttrekk*: I perioden 30.6-4.10 ble 46 ind. observert med følgende fylkesfordeling: NO (2), ST (23), MR (6), HO (1), RO (4), VA (3), VF (2), OA (2) og ØF (3). Største ansamling utenom FI var 20 ind. Ulvøya, Hitra (ST) 18.8. Tidligste funn var 2 ind. Presterødkilen, Tønsberg (VF) 20.5. Seneste funn var 2 ind. Mølen, Larvik (VF) 4.10.

Polarjo *Stercorarius pomarinus* (O NO-ØF)

Ant. ind. 05	Ant. ind. 91-05	Snitt 91-00	Rang 05	Tre beste år
260	1846	76	2	01, 05, 91

Årets forekomst på 260 ind. (tab. 4) er den nest beste i virksomhetsperioden, og det var i første rekke vårforekomsten som var god. Tidligste funn var 1 ind. Oseberg sør (HS) 19.4. Seneste funn var et innlandsfunn i form av 1 ind. Mjøsa på Kapp, Østre Toten (OP) 13.-20.11. Et annet sent funn fra høsttrekket var 1 ind. som til slutt døde Bergsvingen, Øvre Eiker (BU) 10.-11.11. Det var også to innlandsfunn fra vårtrekket: 1 ind. Fiskumvatnet, Øvre Eiker (BU) 21.5 og 1 ind. Dokkadeltaet, Søndre/Nordre Land (OP) 21.5. Fra Sverige meldes det om ca. 200 ind. dette året, noe som er den beste forekomsten siden 1999 (Strid 2006).

Tyvjo *Stercorarius parasiticus* (I±FI)

Innlandsfunn: 3 ind. Årnestangen, Rælingen (OA) 18.8.

Fjelljo *Stercorarius longicaudus* (T)

±FI i oversikt under. Vårtrekk/høsttrekk. Rangering for totalantall.

Excl. FI. Spring/autumn migration. Ranking for totals.

Ant. ind. 05	Ant. ind. 91-05	Snitt 91-00	Rang 05	Tre beste år
22/21	418/524	14/42	5	91, 01, 03/04

43 ind. (unntatt FI) i trekketidene er et forholdsvis svakt antall (tab. 5), og det var forekomsten om høsten som sviktet mest. Vi skal imidlertid merke oss at arten som vanlig er underrapportert fra NO (observasjoner rapporteres ikke til LRSK i dette fylket). Bemerksomhetsverdige er at verken i RO eller VA er det rapportert fjelljo på trekk d.å. Seneste funn for året var 1K Bustvika/Titran, Frøya (ST) 24.-25.9. Danskene rapporterer også om et svakt år med 28 ind., alle fra høsttrekket (Christensen & Lange 2007).

Dvergmåke *Larus minutus*

Ant. ind. 05	Ant. ind. 91-05	Snitt 91-00	Rang 05	Tre beste år
347	2529	89	3	02, 04, 05

Tabell 4. Funn (ind.) og sesongfordeling (med datoperiode) av polarjo *Stercorarius pomarinus* i Norge (NO-ØF) i 2005.

Records (individuals) and seasonal distribution (date period indicated) of Pomarine Skua Stercorarius pomarinus in Norway (NO-ØF) in 2005.

Fylke	Vår	Høst	Total
County	Spring	Autumn	
	(19.4-5.6)	(22.8-20.11)	
NO	4	10	14
NT	-	2	2
ST	1	13	14
SF	1	3	4
HO	42	4	46
HS	1	12	13
RO	32	6	38
VA	49	1	50
TE	6	1	7
VF	12	11	23
BU	1	1	2
OA	16	2	18
OP	1	1	2
ØF	21	6	27
Total	187	73	260

Tabell 5. Funn (ind.) og sesongfordeling (med datoperiode) av fjelljo *Stercorarius longicaudus* i Norge (i trekketidene) i 2005.

Records (individuals) and seasonal distribution (date period indicated) of Long-tailed Skua Stercorarius longicaudus in Norway (on migration) in 2005.

Fylke	Vår	Høst	Total
County	Spring	Autumn	
	(16.5-5.6)	(27.8-25.9)	
NO*	4	-	4
ST	3	1	4
SF	-	1	1
TE	3	1	4
VF	3	3	6
BU	1	-	1
OA	-	10	10
ØF	8	5	13
Total	22	21	43

*Fullstendig rapportering fra NO mangler
Complete report from NO is missing

Dette ble nok et veldig godt år for denne arten. Til sammen ble ca. 347 ind. registrert i 2005 (tab. 6) mot 387 ind. i 2004 og 299 ind. i 2003. *Hekkefunn* ble som vanlig gjort i FI, mens det ikke er mottatt rapport fra den kjente hekkelokaliteten Nedrevatnet, Storfjord i TR. NO fikk sine første konstaterte hekkinger i 2005, da 3 reir ble funnet ved Grunnvatnet naturresevat, Ballangen i juni. Dvergmåke ble i likhet med i 2003 og 2004 ikke påvist hekkende i NT. I FI er det i all hovedsak i Sør-Varanger at arten opptrer. 19 ind. ved Skogfoss 31.5, 20 ad. ved Utnes 24.6 og minst 25 ad. Noatun 17.7 var de største ansamlingene i dette området. I Klepp kommune på Jæren (RO) ble det observert 9 ind. (6 ad., 1 3K, 2 2K) i perioden 14.4-31.7. Også denne høsten ble det registrert forholdsvis mange dvergmåker, hovedsakelig 1K-fugler, i VF, OA og ØF. *Vinterfunn*: 1 ind. Vallø, Tønsberg (VF) 1.1, 2K Brentetangen, Rygge (ØF) 12.1, ad. Vikertangen, Hvaler (ØF) 16.1, ad. Hulvik, Vestby (OA) 16.1, 1 ind. Jeløya, Moss (ØF) 17.1, 2K Risør havn, Risør (AA) 17.2 og 2K Kvassnestemma, Lindås (HO) 21.-26.2. *Tillegg*: 2 ind. HO i 2003.

Sildemåke *Larus fuscus* (V 12-2)

3 ind. er rapportert, hvilket er på et normalt lavt nivå. *Alle funn*: 1 ad. *graellsii* Søvikstranda, Alstahaug (NO) 16.1-3.2, 1 ad. *intermedius* Mandal havn, Mandal (VA) 3.12 og 1 ind. Sandnes Rute, Sandnes (RO) 12.12. Vi tar også med et uvanlig hekkefunn fra fjellregionen: 1 par m/1 pull. på 1070 moh ved Øvre Grottetjønn, Tinn (TE) 3.8.

Grønlandsmåke *Larus glaucooides* (O NO-ØF)

Ant. ind. 05	Ant. ind. 91-05	Snitt 91-00	Rang 05	Tre beste år
142	754	35	1	05, 02, 01

Totalt 142 ind. (tab. 7) er antatt, og er følgelig en ny rekord med stor margin i virksomhetsperioden. Aldersfordelingen av ind. var normal med flest ungfugler, men en underrapportering må påregnes fra NO. Største ansamling var 21 ind. Andenes, Andøy (NO) 9.-10.2. Et sjeldent innlandsfunn var 1 3K Totenvika, Østre Toten (OP) 18.1 som var 4. funn i fylket. I Sverige ble 1 ind. observert i 2005 (Strid 2006), mens 17 ind. i Danmark var litt over gjennomsnittet de siste 10 år (Christensen & Lange 2007).

Polarmåke *Larus hyperboreus* (O NO-ØF)

Ant. ind. 05	Ant. ind. 91-05	Snitt 91-00	Rang 05	Tre beste år
165	1115	61	3	03, 02, 05

Med 165 ind. ble dette det tredje beste året i virksomhetsperioden (tab. 8). Flest observasjoner var det som vanlig i de første månedene av året, og aldersfordelingen var normal med flest ungfugler. Største ansamling var 23 ind, hvorav 20 ad. Røst (NO) 5.2. Med 38 ind. var 2005 det dårligste året siden 1970-åra i Sverige

Tabell 6. Funn (ind.) og årstidsfordeling av dvergmåke *Larus minutus* i Norge i 2005.

Records (individuals) and monthly distribution of Little Gull Larus minutus in Norway in 2005.

Fylke	jan.-feb.	mars-apr.	mai-juni	juli-aug.	sept.-okt.	nov.-des.	Total
County	Jan.-Feb.	Mar.-Apr.	May-June	July-Aug.	Sept.-Oct.	Nov.-Dec.	
FI	-	-	130	19*	-	-	149
NO	-	-	7	2	-	-	9
NT	-	-	6	-	-	-	6
ST	-	-	-	2	-	-	2
SF	-	-	-	3	3	-	6
HO	1	1	-	-	1	-	3
RO	-	9	5*	3*	5	4	26
VA	-	-	2	7	11	-	20
AA	1	-	-	-	-	-	1
TE	-	-	1	1	2	-	4
VF	1	3	-	-	3	11	18
OA	1	1	1	30	12	12	57
OP	-	-	2	-	-	-	2
HE	-	-	2	1	-	-	3
ØF	3	-	10	11	6	11	41
Total	7	14	166	79	43	38	347

*Noen ind. er først observert i perioden før og medregnes ikke i den etterfølgende perioden
some individuals were first observed in the previous period and are not included in the following period

2K polarmåke Nidarø, Trondheim (ST) 23.1.2005. Legg merke til hvor forskjellig fuglen er i drakten fra det blekede individet på bildet nedenfor. Begge fuglene er imidlertid av samme art og alder! ST melder om 18 polarmåker i 2005 - en meget sterk forekomst i det fylket. Foto: Kjetil Aa. Solbakken.

Denne polarmåken (2K) ble fotografert i Kragerø sentrum (TE) 11.2.2005 av Øivind Wathne Johannessen. Det var den eneste representanten for arten i fylket dette året. I Norge hadde arten en sterk forekomst i 2005. Hele 165 individer ble registrert fra og med Nordland og sørover. Foto: Øivind Wathne Johannessen.

(Strid 2006), og 48 ind. innebærer at året hadde en gjennomsnittlig forekomst for de siste 10 år i Danmark (Christensen & Lange 2007).

Krykkje *Rissa tridactyla* (I)

6 funn av 7 ind. ble gjort på innlandslokaliteter: 2 ad. Røssholmstranda, Ringerike (BU) 13.1, 2K Vikersund, Modum (BU) 13.1, 2K Buttingsrud, Ringerike (BU) 14.1, 1 ind. Mjøsa v/Dalsjordet, Gjøvik (OP) 14.1 (funn nr 6 i OP), 1 ind. Hatjern, Kongsberg (BU) 7.7 og 1K Smedstua, Ringsaker (HE) 20.11.

Splitterne *Sterna sandvicensis*

Ant. ind. 05	Ant. ind. 91-05	Snitt 91-00	Rang 05	Tre beste år
148	2115	147	8	98, 00, 01

148 ind. innebærer at det ble et gjennomsnittså (tab. 9), men det må som vanlig påpekes at anslaget er usikkert. De nordligste funnene var 1 ind. Uthaug, Ørland (ST) 21.6 og 2 ad. Hundhammeren, Malvik (ST) 26.6. Det tidligste funnet var 1 ind. ptN Lista, Farsund (VA) 5.4, mens det seneste var 1 ad. Jeløya, Moss (ØF) 1.10. *Hekkefunn*: 1 par føret juv. Solastranden, Sola (RO) 4.-9.8.

Makrellterne *Sterna hirundo* (O 2K/3K)

Ingen sikre funn foreligger fra 2005, men se under «Rødnebbterne» for en ub. rødnebb-/makrellterne.

Rødnebbterne *Sterna paradisaea* (O 2K/3K)

Det eneste sikre funnet var 1-2 ind. Kvalflæsa, Brønnøy (NO) 5.7. I tillegg tas med en ubest. rødnebb-/makrellterne Syre, Karmøy (RO) 22.6.

Svartterne *Chlidonias niger*

Ant. ind. 05	Ant. ind. 91-05	Snitt 91-00	Rang 05	Tre beste år
6	280	18	12	92, 02, 97

Årets forekomst på 6 ind. innebærer at 2005 ble ett av de aller svakeste årene i NFKF sin virksomhetsperiode. Alle ind. som er rapportert dreier seg om ad.-fugler. *Alle funn*: opptil 2 ind. Øra, Fredrikstad (ØF) 20.5-14.6, Brentetangen, Rygge (ØF) 27.5, Hestværet, Froan, Frøya (ST) 18.-19.6, Orreosen, Klepp (RO) 9.7 og Brimneset, Giske (MR) 16.7. I Sverige hekket ca. 185 par, hvilket er det laveste antallet siden 1999 (Strid 2006).

Lomvi *Uria aalge* (I)

Om vinteren/våren foreligger observasjoner fra råker i Tyrifjorden (BU), Randsfjorden (OP) og Mjøsa (OP, HE, OA). Mjøsa: opptil 4 ind. Totenvika, Østre Toten (OP) 3.2-utover våren, 1 ind. Mjøsa v/Kapp brygge, Østre Toten (OP) 12.-17.4, 1 ind. Minnesund, Eidsvoll (OA) 18.1 og 16.4 og 2 ind. Hovinsholmene, Ringsaker (HE) 23.4. Randsfjorden: opptil 5 ind. Horn, Gran (OP) 11.-27.3. Tyrifjorden: 5 ind. i Nordre Tyrifjorden, Hole (BU) 28.3-24.4. 1 sept./okt. kom det en ny stor

Tabell 7. Funn (ind.) og årstidsfordeling av grønlandsmåke *Larus glaucooides* i Norge (÷ SJ-TR) i 2005.

Records (individuals) and monthly distribution of Iceland Gull Larus glaucooides in Norway (excluding SJ-TR) in 2005.

Fylke	jan.-feb.	mars-apr.	mai-juni	juli-aug.	sept.-okt.	nov.-des.	Total
County	Jan.-Feb.	Mar.-Apr.	May-June	July-Aug.	Sept.-Oct.	Nov.-Dec.	
NO*	46	8*	2	-	1	1	58
NT	-	1	-	-	-	-	1
ST	8	2°	1	-	-	2	13
MR	9	9°	5°	1	-	-	24
SF	6	2°	-	-	-	-	8
HO	2	-°	-	-	-	-	2
RO	16	1°	3	-	1	1	22
VA	9	1°	-	-	-	1	11
TE	1	-	-	-	-	-	1
VF	-	1	-	-	-	-	1
OP	1	-	-	-	-	-	1
Total	98	25	11	1	2	5	142

* Rapporteringen fra NO er ufullstendig da arten er vanlig enkelte steder nord i fylket
Incomplete report from Nordland, where the species is relatively common in the northern part of the county

°Noen ind. er først observert i perioden før og medregnes ikke i den etterfølgende perioden
Some individuals were first observed in the previous period and are not included in the following period

Tabell 8. Funn (ind.) og årstidsfordeling av polarmåke *Larus hyperboreus* i Norge (÷ SJ-TR) i 2005.Records (individuals) and monthly distribution of Glaucous Gull *Larus hyperboreus* in Norway (excluding SJ-TR) in 2005.

Fylke	jan.-feb.	mars-apr.	mai-juni	juli-aug.	sept.-okt.	nov.-des.	Total
County	Jan.-Feb.	March-Apr.	May-June	July-Aug.	Sept.-Oct.	Nov.-Dec.	
NO*	41	6°	3°	3°	2	4	59
ST	12	2	-	-	2	2	18
MR	13	5°	3°	4	2°	1	28
SF	10	-	-	-	2	1	13
HO	8	2	-	-	1	-	11
RO	15	4°	1	°	1°	3°	24
VA	7	°	°	°	°	°	7
AA	2	-	-	-	-	-	2
TE	1	°	-	-	-	-	1
VF	-	-	-	-	1	-	1
ØF	-	-	-	-	1	-	1
Total	109	19	7	7	12	11	165

* Rapporteringen fra NO er ufullstendig da arten er vanlig enkelte steder nord i fylket
Incomplete report from Nordland, where the species is relatively common in the northern part of the county

°Noen ind. er først observert i perioden før og medregnes ikke i den etterfølgende perioden
Some individuals were first observed in the previous period and are not included in the following period

influks av lomvi innover Østlandet, og fram til slutten av desember ble den registrert på mange lokaliteter. Fylkesfordeling (sept.-des.): TE (1), BU (11), OA (37), OP (51), HE (14) og ØF (2).

Polarlomvi *Uria lomvia* (O NO-ØF)

Ant. ind. 05	Ant. ind. 91-05	Snitt 91-00	Rang 05	Tre beste år
4	56	3	7	01, 97, 03

4 ind. er innrapportert: Asmaløy, Hvaler (ØF) 11.1, Jeløya, Moss (ØF) 17.1, Festvåg, Vågan (NO) 4.7 og ptØ Mølen, Larvik (VF) 6.11. Fra Sverige og Danmark er det ingen rapporter (Strid 2006, Christensen & Lange 2007), mens i Storbritannia ble 1 ind. observert i 2005 (Fraser & Rogers 2007).

Alke *Alca torda* (I)

Ingen funn foreligger fra rapportområdet i 2005.

Alkekonge *Alle alle* (I)

I perioden slutten av oktober til midten av november er det rapportert mange vinddrevne alkekonger innover spesielt indre Østlandet. Av større antall nevnes minst 20 ind. Fiskumvatnet, Øvre Eiker (BU) 24.10. Fylkesfordeling (24.10-19.11): HO (1), TE (3), BU (24), OA (3), OP (7) og HE (2). Øvrige innlandsfunn var 1 ind (som døde) Mausset, Surnadal (MR) 22.-23.1, Karbøl, Bodø (NO) 30.-31.1 og Follum, Ringerike (BU) 1.6.

Skogdue *Columba oenas* (O SJ-HO, V)

Kun 2 ind. er rapportert fra det nordlige rapportområdet. *Alle funn*: Vellamelen, Steinkjer (NT) 29.4 og Sandvika-Breivika, Fræna (MR) 22.11. *Vinterfunn*: Søylekilen, Mandal (VA) 18.1, Kadettangen, Bærum (OA) 28.2 og Årungen, Ås (OA) 3.12, men de to sistnevnte kan godt være hhv. tidlig- og sent-trekkende individer.

Tyrkerdue *Streptopelia decaocto* (O SJ-TR)

Ingen funn foreligger fra rapportområdet i 2005.

Turteldue *Streptopelia turtur*

Ant. ind. 05	Ant. ind. 91-05	Snitt 91-00	Rang 05	Tre beste år
35	457	30	3	03, 91, 05

Med 35 ind. ble årets forekomst over gjennomsnittet i virksomhetsperioden (Tab. 10). På *vårtrekket* ble 16 ind. registrert. Tidligste funn var 1 ind. som landet på fiskebåt på Trænabanken, Bodø (NO) 4.4. Den etterfølgende høst ble det observert 14 ind. med en spesielt god forekomst i NO. *Vinterfunn*: 1 ind. Grødem, Randa-berg (RO) 26.-31.12. Sverige hadde omtrent samme forekomst som fjoråret med 80 ind. (Strid 2006). I Danmark ble ca 60 ind. registrert, noe som er normal forekomst (Christensen & Lange 2007).

Tabell 9. Funn (ind.) og aldersfordeling av splitterne *Sterna sandvicensis* i Norge i 2005.

*Records (individuals) and age distribution of Sandwich Tern *Sterna sandvicensis* in Norway in 2005.*

Fylke	1K	ad.	ub.	Total
County	1Y	2Y+	Not aged	
ST	-	3	-	3
MR	-	1	-	1
SF	-	1	-	1
RO	1	74	2	77
VA	3	11	15	29
VF	-	20	2	22
OA	-	1	-	1
ØF	-	14	-	14
Total	4	125	19	148

Snøugle *Bubo scandiaca*

Ant. ind. 05	Ant. ind. 91-05	Snitt 91-00	Rang 05	Tre beste år
8	199	14	9	00, 01, 96

Det ble observert 8 ind., hvilket gjør forekomsten i 2005 relativt dårlig. *Alle funn:* 1 ♂ Fjæra, Etne (HO) 18.4, 1 ind. Lasken, Rana (NO) 17.5, 1 ♀ Store Bjor-einuten, Eidfjord (HO) 25.6, 1 ind. Nesseby, Nesseby (FI) 21.7, 1 ind. Røstlandet, Røst (NO) 23.10, 2 ind. Grålia, Holtålen (ST) 30.10 og minst 1 ind. gjennom store deler av året i «Fjell-Telemark». *Tillegg:* 1 ind.

Valdresflya, Øystre Slidre (OP) i mai en gang mellom 1998 og 2000.

Spurveugle *Glaucidium passerinum*
(O SJ-FI+MR-RO)

Alle funn: Fra FI rapporteres 1 ind. Øverli, Sør-Varanger 23.10 og 1 ind. Kviby Djypvik, Alta 24.11. Fra MR rapporteres 12 ind. spredt rundt omkring på Nordmøre gjennom året. Fra HO rapporteres 1 ind. Vallaheiene, Bergen 2.1 og 2 ind. Svelgane, Voss 25.3-15.4.

Kattugle *Strix aluco* (O SJ-NO)

Ingen observasjoner er rapportert i 2005.

Slagugle *Strix uralensis*

I Norge har HE stort sett beholdningen av slagugler, men NFKF er ikke gjort kjent med evt. hekkinger dette året. Obs. av arten mangler helt i Norge dette året!

Lappugle *Strix nebulosa*

Ant. ind. 05	Ant. ind. 91-05	Snitt 91-00	Rang 05	Tre beste år
3	87	7	9	97, 94, 98

Kun Sør-Varanger kommune i FI kunne skilte med lappugler i 2005. *Alle funn:* Til sammen 3 ind. er antatt i Sør-Varanger kommune 25.5-24.11.

Jordugle *Asio flammeus* (V 12-2)

15 ind. er rapportert fra vintermånedene, men kun de sørligste delene av landet hadde overvintrende jordugler i 2005. 7 ind. ble rapportert i jan.-feb. med følgende fylkesfordeling: RO (5), VA (1) og ØF (1). I des. ble 8 ind. rapportert med følgende fylkesfordeling: RO (5), VA (2) og VF (1).

Tabell 10. Funn (ind.) og sesongfordeling (med datoperiode) av turteldue *Streptopelia turtur* i Norge i 2005.

*Records (individuals) and seasonal distribution (date period indicated) of Turtle Dove *Streptopelia turtur* in Norway in 2005.*

Fylke	Vår	Sommer	Høst	Vinter	Total
County	Spring	Summer	Autumn	Winter	
	(4.4-25.6)	(7.-19.7)	(31.8-21.10)	(Des./Dec.)	
NO	2	-	7	-	9
ST	-	2	-	-	2
RO	7	2	1	1	11
VA	5	-	4	-	9
VF	1	-	1	-	2
OP	1	-	-	-	1
ØF	-	-	1	-	1
Total	16	4	14	1	35

Nattravn *Caprimulgus europaeus* (O SJ-VA, H)
Utenfor strekningen VA-ØF registreres knapt natt-ravn, og 1 ♂ Varden, Utsira (RO) 26.6 var eneste unntak i 2005. Fra VA er det rapportert 19 ind. fra tilsammen 8 lok. i Kristiansand, Søgne og Songdalen kommuner i perioden 6.6-22.8. **Hekkefunn:** En konstatert hekking er rapportert i form av et reir med 2 egg Kaperkollen, Skien (TE) 20.6. I hekketiden er nattravn forøvrig rapportert i TE (9 lokaliteter/13 ind.), VF (5 lokaliteter/5 ind.), BU (11 lokaliteter/20 ind.), OA (25 lokaliteter/27 ind. – ny rekord), HE (1 lokalitet/2 ind.) og ØF (46 lokaliteter/81 ind.). Første funn for året var 1 sy. Apalnes, Nome (TE) 5.5 og seneste observasjon var 1 ind. Dønnestadmoen, Kristiansand (VA) 22.8.

Isfugl *Alcedo atthis*

Ant. ind. 05	Ant. ind. 91-05	Snitt 91-00	Rang 05	Tre beste år
17	201	11	4	01, 92, 02

Årets forekomst ligger på 17 ind. og representerer et godt over gjennomsnittså i virksomhetsperioden (tab. 11). **Hekkefunn:** 1 par hekket ved Skasåa, Kongsvinger (HE) 19.7-2.8. De vestligste funnene skriver seg fra RO: 1 ind. Åslandsbekken, Time 24.3, 1 ind. Hølland, Hå 24.9 og 1 ind. Leirå, Tysvær 14.10. I Storbritannia ble hekkebestanden estimert til 1361 par, og trenden er positiv for perioden 1996-2005 (Holling 2008).

Hærfugl *Upupa epops*

Vårtrekk/høsttrekk. Rangering for totalantall.
Spring/autumn migration. Ranking for totals.

Ant. ind. 05	Ant. ind. 91-05	Snitt 91-00	Rang 05	Tre beste år
5/10+2	55/176	3/12	6	93, 01, 03

Det ble et år litt over gjennomsnittet for hærfugl. 17 ind. ble observert (tab. 12). Årets første individ var i form av et sjeldent vinterfunn og ble sett i Vestre Skogsfjorden, Mandal (VA) 9.1. Årets siste ble sett på Sør-Fugløy, Gildeskål (NO) 6.11. Forekomsten med 27 ind. i Danmark (Christensen & Lange 2007) og 72 ind. i Sverige (Strid 2006) betegnes som gjennomsnittlig.

Gråspett *Picus canus* (O SJ-TR)

Ingen funn foreligger fra rapportområdet i 2005.

Grønnspett *Picus viridis* (O SJ-NO)

1 ind. Bjæringen, Meløy (NO) 22.10 er eneste rapporterte funn i 2005. Arten er, basert på tidligere rapporter, trolig ganske vanlig i de sørlige deler av NO.

Svartspett *Dryocopus martius* (O SJ-NO + SF-RO)

Fra det nordlige rapportområdet er det antatt 3 ind. fra Sør-Varanger kommune (FI) i perioden 6.8-2.10, 1 ind. Ågård, Målselv (TR) 2.10, 1 ind. Langvassdeltaet, Rana (NO) 7.2-3.11, samt sportegn etter ytterligere 2 ind. i Rana kommune. Fra det vestlige rapportområdet foreligger kun funn fra RO. Herfra rapporteres en konstatert hekking med 1 par m/3 juv. i Lund kommune. 2-10 par er antatt å hekke i denne kommunen. Ellers rapporteres individer i Eigersund (4), Bjerkreim (3), Sandnes (3), Hå (2), Klepp (1K rm.) og Sokndal kommuner i perioden 1.2-3.12. **Tillegg:** 1 ind. Naustvik, Brønnøy (NO) feb.-mars og 1 ind. ut av spettehull Krumheia, Brønnøy (NO) 8.3 i 2003.

Hvitryggspett *Dendrocopos leucotos* (O SJ-NT, OP-ØF)

Det foreligger ingen funn fra rapportområdet i 2005. Vi tar med de to eneste rapporterte funn øst for TE som var 1 ind. Hvervenbukta, Oslo (OA) 24.4 og 1 ♀ Stuvestadgrenda, Lyngdal (BU) 4.10. Fra Sverige rapporteres ett par med vellykket hekking, og åtte norske ungfugler ble utplassert i Värmland (Strid 2006).

Tabell 11. Funn (ind.) og årstidsfordeling (ekskl. ett hekkefunn) av isfugl *Alcedo atthis* i Norge i 2005.

Records (inds.) and monthly distribution (excl. one breeding record) of Kingfisher Alcedo atthis in Norway in 2005.

Fylke	jan.-feb.	mars-apr.	mai-juni	juli-aug.	sept.-okt.	nov.-des.	Total
County	Jan.-Feb.	March-Apr.	May-June	July-Aug.	Sept.-Oct.	Nov.-Dec.	
RO	-	1	-	-	2	-	3
VA	2	*	*	*	1*	*	3
TE	-	-	-	-	2	*	2
VF	-	-	-	1	-	1	2
BU	-	-	1	-	1	-	2
OA	-	-	1	*	-	-	1
HE	-	-	-	2	-	-	2
ØF	-	1	*	*	*	1	2
Total	2	2	2	3	6	2	17

* Noen ind. er først observert i perioden før og medregnes ikke i den etterfølgende perioden
some individuals were first observed in the previous period and are not included in the following period

Denne nattravnen ble ringmerket på en lokalitet i Hurum (BU) 15.6.2005. Året 2005 var fjerde året på rad med kartlegging av arten i BU i regi av NOF Drammen og omegn lokallag. Oversikten over arten i BU betraktes som god av LRSK, men likevel oppdages det stadig nye lokaliteter. Foto: Eli Gates.

Tabell 12. Funn (ind.) og sesongfordeling (med datoperiode) av hærfulg *Upupa epops* i Norge i 2005.

Records (individuals) and seasonal distribution (date period indicated) of Hoopoe Upupa epops in Norway in 2005.

Fylke	Vinter	Vår	Sommer	Høst	Total
County	Winter	Spring	Summer	Autumn	
	(9.1)	(16.4- ca. 16.5)	(23.7)	(22.8-6.11)	
NO	-	-	-	1	1
NT	-	-	-	1	1
ST	-	-	-	1	1
MR	-	1	-	2	3
HO	-	-	-	1	1
RO	-	-	-	1	1
VA	1	-	1	-	2
AA	-	2	-	-	2
VF	-	-	-	2	2
BU	-	2	-	1	3
Total	1	5	1	10	17

Tretåspett *Picoides tridactylus* (O SF-VA)

6 ind. er rapportert i 2005. *Alle funn*: Eigebrekk, Mandal (VA) 17.4, ♂ Ormestrengen, Mandal (VA) 24.4, Fodnes, Lærdal (SF) 26.4, Espetveit, Sirdal (VA) 7.10, Tonstad, Sirdal (VA) 19.10 og ♂ Espelandmarka, Odda (HO) 31.12.

Trelerke *Lullula arborea*

Ant. ind. 05	Ant. ind. 91-05	Snitt 91-00	Rang 05	Tre beste år
161	1307	67	1	05, 99, 02

Det ble rapportert 161 ind. i 2005, hvilket er ny årsrekord med god margin i virksomhetsperioden. Det store flertallet av funnene er som vanlig fra hekkeområdene i ØF, men det var også en uvanlig høy forekomst på høsttrekk, spesielt i VA og ØF (tab. 13). De vestligste funnene i antatt hekkeområder var fra AA: sy. Vegusdal, Birkenes april og 1 ind. Granjordet, Risør 21.7. Ellers er det ikke rapportert påviste hekninger. Nordligste funn var som i fjor 2 ind. Starmoen, Elverum (HE) 23.4-22.6. *Vinterfunn*: 6 ind. Lista fyr, Farsund (VA) 22.1-16.3 var eneste vinterfunn i 2005. *Tillegg*: 2 ind. Gjernes, Risør (AA) 30.4-3.5.2004.

Fjellerke *Eremophila alpestris* (T,V)

Ant. ind. 05	Ant. ind. 93-05	Snitt 93-00	Rang 05	Tre beste år
183	3419	353	11	98, 99, 95

På trekk ble det registrert 144 ind. Av disse ble 32 ind. registrert i vårtrekkperioden og 112 ind. i høsttrekkperioden. De seks siste årene har dermed vært de seks svakeste årene for arten siden den ble tatt inn som rapporteringsart f.o.m 1993. *Fylkesfordeling (april-mai/ aug.-nov.)*: NO (0-1), ST (2-0), HO (0-4), RO (1-13), VA (6-81), TE (1-2), VF (16-11), OA (3-0), ØF (2-0).

Fra hekkeområdene: Fra FI rapporteres 2 ind. Ekkerøy, Vadsø 24.6. Fra Oppdal kommune i ST rapporteres tilsammen 5 ind. på 4 lokaliteter i Dovrefjellsområdet i perioden 8.5-1.7. Fra MR rapporteres 4 ind. på en lokalitet i Rauma kommune. Fra TE rapporteres fjellerke på to lokaliteter i Tinn komune og tre lokaliteter i Vinje kommune. Fra OP er det rapportert fra to lokaliteter i Lesja kommune og en lokalitet i Lom, Nord-Fron og Øystre Slidre kommuner. *Vinterfunn*: opptil 7 ind. Akerøya/Vesle, Hvaler (ØF) 4.1-25.3, 8 ind. Mølen, Larvik (VF) 6.1-2.4, opptil 22 ind. Listaområdet, Farsund (VA) 1.2-8.3, 1 ind. Børaunen, Randaberg (RO) 6.2, og det eneste desemberfunnet var 1 ind. Øra, Fredrikstad (ØF) 30.12.

Sandsvale *Riparia riparia*

Vi tar med et veldig tidlig funn fra VA dette året: Kviljo, Farsund 2.4.

Tartarpiplerke *Anthus richardi*

Ant. ind. 05	Ant. ind. 91-05	Snitt 91-00	Rang 05	Tre beste år
86	593	29	1	05, 01, 94

Totalt 86 ind. er rapportert, og det er ny rekord med god margin i virksomhetsperioden. Spesielt RO hadde en veldig god forekomst denne høsten, og i tillegg må nevnes en sannsynlig stor underrapportering fra MR. *Sommerfunn*: Lista fyr, Farsund (VA) 11.7. Tidligste registreringer om høsten var 1 ind. Jomfruland, Kragerø og Storemyr, Skien (TE) 13.9. *Fylkesfordeling (høst)*: NO (3), ST (6), MR (2), SF (3), HO (15), RO (34), VA (12), TE (5), VF (2) og ØF (1). *Vinterfunn*: opptil 2 ind. Listaområdet, Farsund (VA) 4.-29.12. I Sverige ble det rapportert 69 ind. som er den beste forekomsten siden 81 ind. i 2001 (Strid 2006), og 34 ind. i Danmark var over gjennomsnittet for de siste 10 år også der (Christensen & Lange 2007).

Tabell 13. Forekomst av trelerke (ind.) *Lullula arborea* i Norge i 2005.

Records (individuals) of Wood Lark Lullula arborea in Norway in 2005.

Fylke	jan.-feb.	Vårtrekk	Hekkelok.	Høsttrekk	Total
County	Jan.-Feb.	Spring	Breeding loc.	Autumn	
RO	-	1	-	2	3
VA	6	4	-	27	37
AA	-	-	2	-	2
TE	-	1	4	1	6
VF	-	7	1	3	11
OA	-	2	10	-	12
HE	-	-	2	-	2
ØF	-	-	59	29	88
Total	6	15	78	62	161

Lappiplerke *Anthus cervinus* (O÷FI-TR)

Ant. ind. 05	Ant. ind. 91-05	Snitt 91-00	Rang 05	Tre beste år
29	545	39	9	02, 01, 00

Det ble nok et svakt år, og 29 ind. er langt under gjennomsnittet i virksomhetsperioden. 7 ind. ble rapportert fra vårtrekket. *Vårfunn*: Akerøya, Hvaler (ØF) 30.4, Lysakermoa, Eidsberg (ØF) 1.5, Borrevatnet, Borre (VF) 20.-21.5, Klåstadkilen, Larvik (VF) 23.5, Lista fyr, Farsund (VA) 23.5, Steinodden, Farsund (VA) 27.5 og Lista fyr, Farsund (VA) 5.6. Tidligste registrering om høsten var Lista, Farsund (VA) 9.8, mens den seneste var Oven, Råde (ØF) 12.11. *Fylkesfordeling (høst)*: RO (1), VA (7), TE (4), VF (1), BU (1), OA (1) og ØF (7). I Danmark var forekomsten på 65 ind. under gjennomsnittet (Lange 2006). *Tillegg*: 1 ind. Røstlandet, Røst (NO) 5.9.2004.

Heiplierke *Anthus pratensis* (V 12-2)

164 ind. er rapportert fra vinterperiodene, hvorav 95 ind. i jan.-feb. og 69 ind. i des. Det nordligste vinterfunnet var 1 ind. Nyheimsosen, Herøy (NO) 3.-5.12. *Fylkesfordeling (jan./feb.-des)*: NO (0-1), ST (4-0), MR (0-5), HO (1-5), RO (11-33), VA (56-25) og TE (23-0).

Skjærpiplerke *Anthus spinoletta* (I)

14 ind. er rapportert fra innlandslokaliteter, hvorav 13 ind. fra vårtrekket og 1 ind. fra høsttrekket. *Alle funn*: Jernbanebrua, Ringeby (OP) 25.3, Semsøyene, Notodden (TE) 26.3, 2 ind. Øvrebødammen, Bø (TE) 28.3, Øra, Nome (TE) 28.3, Holte brygge, Sauherad (TE)

29.3, Årnesbukta, Sauherad (TE) 1.4, Øra, Nome (TE) 5.4, Lågendeltaet, Lillehammer (OP) 7.4, Totenvika, Østre Toten (OP) 12.4, Årnestangen, Rælingen (OA) 13.4, Holte brygge, Sauherad (TE) 15.4, Nordfjorden, Ringerike (BU) 29.4 og Grandane, Voss (HO) 10.10.

Sørlig gulerle *Motacilla flava flava* (O SJ-HO)

To funn foreligger fra rapportområdet: ♂ Hadselsand, Hadsel (NO) 14.-17.7 og Ervik, Selje (SF) 27.8.

Sårle *Motacilla flava thunbergi* (H MR-HO)

Det var ingen konstaterte hekkinger i rapportområdet, men vi tar med et funn av 3 ind. Grandane, Voss (HO) 26.5.

Engelsk gulerle *Motacilla flava flavissima*

Ant. ind. 05	Ant. ind. 91-05	Snitt 91-00	Rang 05	Tre beste år
6	211	12	15	98/02, 04

Kun 6 ind er rapportert, hvilket er det laveste antallet i hele virksomhetsperioden. *Alle funn*: opptil 1 par sammen ble registrert Lista fyr, Farsund (VA) 9.5-24.7, ♂ Røstlandet, Røst (NO) 20.5-10.6, ♂ Orreosen, Klepp (RO) 24.5, ♂ Horpestadosen, Klepp (RO) 30.-31.5 og ♂ 7/12 Ula (HS) 5.10.

Vintererle *Motacilla cinerea*

(O SJ-HO, V 12-2, S 5-7 RO-AA)

Utenom hekkeområdene er det få registreringer i det nordlige rapportområdet (tab. 14). Det har vært en kraftig økning av vintererle-bestanden i Trøndelag de

Tabell 14. Antall hekkefunn og potensielle hekke lokaliteter av vintererle *Motacilla cinerea* fra SJ-VA, samt trekkobservasjoner (ind.) fra SJ-HO i 2005. Vinterfunn (ind.) angis for hele landet.

Breeding records and records from potential breeding locations of Grey Wagtail Motacilla cinerea, from SJ- VA, and migration records (individuals) from SJ-HO in 2005. Winter records (individuals) from all counties.

Fylke	jan.-feb.	Vårtrekk	Hekkefunn	Potensielle hekke lok.	Høsttrekk	des.
County	Jan.-Feb.	Spring	Breeding records	Number of potential breeding sites	Autumn (Sept.-Nov.)	Dec.
NO	-	4	-	1	-	-
NT	-	2	3	6	2	-
ST	-	1	1	12	1	-
MR	-	-	-	1	-	-
HO	1	-	3	26	10	4
RO	24	-	4	8	-	6
VA	2	-	-	4	-	2
TE	-	-	-	-	-	2
VF	-	-	-	-	-	4
OA	1	-	-	-	-	1
Total	28	7	11	58	13	19

senere år, og en økning i funnmassen oppover i NO de kommende år er å forvente. NO fikk da også sine funn nr. 3-5 d.å. inkl. et par på potensiell hekkeplass i Sulitjelma, Fauske 18.5. De to andre funnene var fra vårtrekket: ♂ + ♀ Husøy, Træna 26.3 og 2 ind. Røstlandet, Røst 3-4.4. I Trøndelagsfylkene ble vintererla i 2005 funnet på 4 nye potensielle hekkelokaliteter i NT, og 3 tilsvarende i ST. Til sammen 79 potensielle hekkelokaliteter er pr 2005 funnet i Trøndelag. Vintererlas forekomst i Trøndelag er oppsummert i Reinsborg & Bangjord (2007). *Hekkefunn/funn på potensielle hekkelokaliteter*: I NT er det rapporteringer fra Levanger (4), Stjørdal (2), Verdal, Steinkjer og Meråker. I ST fra Trondheim (4), Melhus (2), Skaun (2), Tydal (2), Klæbu, Malvik og Oppdal. I MR fra Rindal. I HO fra Voss (10), Bergen (8), Odda (4), Eidfjord (2), Etne (2), Ullensvang, Ulvik og Granvin. I RO fra Time (3), Bjerkreim (2), Gjesdal (2), Hå (2), Karmøy, Klepp og Sandnes. I VA fra Åseral (2), Kristiansand og Mandal. Fra VA er det en stor underrapportering, jf. Brattfjord (2005). *Vinterfunn*: Totalt ble det registrert minst 47 ind. i vinterperioden, og det er ny rekord i virksamhetsperioden.

Linerle *Motacilla alba alba* (V 11-2)

Hele 85 ind. ble registrert i rapportperioden, men av disse var så mye som 65 ind. sentrere i nov. Kun 3 ind. er rapportert fra jan./feb.: Karlsengen, Ørland (ST) 22.1, Egersund, Eigersund (RO) 23.1 og Sømmevågen, Sola (RO) 19.2. Ett par som overvintret «kunstig» i et drivhus i Hobøl (ØF), og fikk fram 5 pull. så tidlig som 17.3, regnes ikke med i funnstatistikken. 17 ind. er rapportert fra des.: Sentrum, Odda (HO) 25.11-7.12, Lisleby, Fredrikstad (ØF) 2.12, Sola sjø, Sola (RO) 4.12, Mandal sentrum, Mandal (VA) 9.12, Mølen, Larvik (VF) 9.12, Nesodden (OA) 9.12, 2 ind. Vik, Klepp (RO) 10.12, Håvik, Narvik (NO) 11.12 (nordligste vinterfunn), 2 ind. Skeie, Klepp (RO) 17.12, minst 3 ind. Solastranda, Sola (RO) 17.12, Kjøpmannsgata, Stjørdal (NT) 17.-26.12, Eide sentrum, Eide (MR) 18.12 og Koltorp, Hvaler (ØF) 19.12. *Fylkesfordeling (alle funn)*: NO (2), NT (1), ST (2), MR (1), HO (1), RO (minst 67), VA (2), VF (1), OA (6) og ØF (2).

Svartryggerle *Motacilla alba yarrellii*

Ant. ind. 05	Ant. ind. 91-05	Snitt 91-00	Rang 05	Tre beste år
178	1983	114	5	03, 04, 02

178 ind. er antatt ut fra funnmassen i 2005, og det er en god del færre enn i de tre foregående årene. *Vinterfunn*: Revekai, Klepp (RO) 10.1 og 2 ind. Sola, Sola (RO) 26.11. *Hekkefunn*: Kun fra Hå kommune i RO er det rapportert om hekkefunn, og her hekket 4 par (hvorav ett blandingspar). De nordligste funnene var ♂ Husøy, Træna (NO) 26.3 og Engasjyen naturreservat, Rana (NO) 7.4. *Fylkesfordeling (alle funn)*: NO (2), NT (1), MR (14), SF (3), HO (16), HS (2), RO (107), VA (23), AA (1), TE (2), VF (4), HE (1) og ØF (2). Fra Sverige rapporteres 16 funn, noe som er en nedgang sammen-

lignet med de siste årenes høye summer (Strid 2006). Fra Danmark rapporteres ca 60 ind. og dette vurderes som en gjennomsnittlig forekomst (Christensen & Lange 2007). *Tillegg*: 2 ind. i MR i 2002.

Sidensvans *Bombycilla garrulus* (H)

Fjoråret bød på usedvanlig mange rapporterte hekninger og hekkeindikasjoner, men i 2005 var det langt færre. Med unntak av en hekkeindikasjon fra ST, var alle funn dette året begrenset til NO. *Alle funn (hekkeindikasjoner)*: ukjent ant. Valle, Ballangen juni, Meløy, Meløy 6.7, 5 ind. Hessdalen, Holtålen (ST) 10.7, par m/2 juv. Bodøgård, Bodø 12.7, 2 ind. Spiltra, Meløy 12.7, Nestby, Saltdal 16.7, 5 ind. (trolig familieguppe) Henningsvær, Vågan 18.7 og 1 juv. Farstadvatnet, Vestvågøy 10.9. *Tillegg*: opptil 15 ind. Ankenesstranda, Narvik (NO) 22.7-30.8.2004.

Gjerdsmett *Troglodytes troglodytes* (O SJ-TR)

Ingen funn foreligger fra rapportområdet i 2005.

Jernspurv *Prunella modularis* (V 12-2)

11 ind. ble rapportert vinterstid i 2005, og dette er i nærheten av gjennomsnittet i virksamhetsperioden. Av disse ble 5 ind. registrert i jan./feb. og 6 ind. i des. Alle funn var av enkeltindivider. *Fylkesfordeling (jan./feb.-des.)*: HO (0-1), RO (2-1), VA (2-1), TE (0-1), VF (0-2) og ØF (1-0).

Nattergal *Luscinia luscinia* (O SJ-HO)

Ingen funn foreligger fra rapportområdet i 2005.

Svartrødstjert *Phoenicurus ochruros*

Ant. ind. 05	Ant. ind. 91-05	Snitt 91-00	Rang 05	Tre beste år
87	1147	74	5	00, 95, 96

Med 87 ind. ble 2005 et år noe over gjennomsnittet for arten. Det ble registrert 6 ind. i vinterperioden (tab. 15). Det var to funn nord for Dovre: ♂ Fagerli gård, Rana (NO) 14.5 og ♂ Indre Brenna, Porsanger (FI) 29.5. Ett sommerfunn av 1 ind. ved Fokstua, Dovre (OP) 31.7 var anerkenningsverdig. *Hekkefunn*: 1 par som matet unger på et lager i Brumunddal, Rings-aker (HE) 13.-16.6 var eneste konstaterte hekkefunn. Andre hekkeindikasjoner var 1 sy. ♂ St. Hanshaugen, Oslo (OA) 14.5 og 1 sy. ♂ Trefoldighetskirken, Oslo (OA) 24.6.

Buskskvett *Saxicola rubetra* (V 11-3)

Ingen funn foreligger fra rapportperioden i 2005.

Svartstrupe *Saxicola torquata*

Ant. ind. 05	Ant. ind. 91-05	Snitt 91-00	Rang 05	Tre beste år
126	580	20	1	05, 04, 00

Det ble rapportert anslagsvis 126 ind. inkl. ad. fra hekkepar i 2005, hvilket gjør året til det klart beste

Tartarpiplerka hadde i 2005 sitt beste år i NFKFs virksomhetsperiode (1991-2005). Hele 86 individer er rapportert til de ulike LRSK'ene, og spesielt har HO, RO og VA gode tall av arten. Det er få tartarpiplerker som ringmerkes i Norge, men på Titran, Frøya (ST) lykkes man år om annet å fange individer av arten. 1K-fuglen på bildet ble fanget og ringmerket 18.10.2005. Foto: Kjetil Aa. Solbakken.

Det ble registrert 87 svartrødstjerner i Norge i 2005, en forekomst noe over gjennomsnittet. Bildet viser en adult hann av underarten gibraltariensis på Lista fyr, Farsund (VA) 30.10.2005. Denne underarten har normalt tilhold i Vest- og Sentral-Europa. Foto: Gunnar Gundersen.

Tabell 15. Antall ind. av svartrødstjert *Phoenicuros ochruros* i Norge i 2005.*Numbers (individuals) of Black Redstart Phoenicuros ochruros in Norway in 2005.*

Fylke	jan.-feb.	mars-mai	juni-juli	aug.-nov.	des.	Total
County	Jan.-Feb.	March-May	June-July	Aug.-Nov.	Dec.	
FI	-	1	-	-	-	1
NO	-	1	-	-	-	1
SF	-	-	-	-	1	1
HO	-	2	-	3	-	5
HS	-	1	-	-	-	1
RO	2	16	1	16	-	35
VA	2	13	-	10	-	25
AA	-	-	-	1	-	1
TE	-	2	-	3	-	5
VF	-	3	-	-	-	3
OA	-	1	1	-	-	2
OP	-	1	1	-	-	2
HE	-	-	2*	-	-	2
ØF	1	2	-	-	-	3
Total	5	43	5	33	1	87

* Ad. fra hekkefunn er inkludert/ad. from a breeding record are included.

i virksomhetsperioden. Østlige svartstruper nevnes i NSKF sine årsrapporter, og vil komme som et tillegg til de vestlige/ubestemte som nevnes her. Etter rekordåret 2000 gikk forekomsten gradvis nedover inntil en kraftig økning fant sted i 2004, og fortsatte d.å. Nesten alle ind. ble registrert på kyststrekningen fra Smøla (MR) til Farsund (VA). De to eneste funnene utenfor denne kyststrekningen var ♀ Spornes, Arendal (AA) 20.3 (funn nr. 5 i fylket) og Bergsvingen, Øvre Eiker (BU) 25.3 (funn nr. 4 i fylket). *Hekkefunn*: Det ble gjort svært mange hekkefunn i 2005. Fra MR rapporteres 5 konstaterte hekkinger i Sande (2), Herøy, Hareid og Smøla, og fra RO hele 12 konstaterte hekkinger i Karmøy (6), Hå (3), Eigersund (2) og Bjerkreim. I tillegg hekket arten antagelig i Selje (SF), Farsund (VA), samt at ♂ er rapportert fra gammel hekkeplass i Fjell (HO). *Vinterfunn*: Refvik, Vågsøy (SF) 15.1, 2 ind. Drage, Selje (SF) 19.1, 2 ind. Sandsøy, Sande (MR) 21.1, opptil 2 ind. Ervik, Selje (SF) 22.1-3.2, ♂ Karmøyheiene, Karmøy (RO) 3.2, ♀ Stavestø, Farsund (VA) 6.2, ♂ Skeie, Klepp (RO) 17.12, ♀ Børaunen, Randaberg (RO) 18.12, 3 ind. Stad, Selje (SF) 27.12 og 1 ♂ + 2 ♀ Mjåvatnveien, Karmøy (RO) 30.12. *Fylkesfordeling*: MR (18), SF (19), HO (11), RO (64), VA (12), AA (1) og BU (1). I Sverige ble det registrert ca. 27 (hvorav 3 østlige) svartstruper i 2005, men der var forekomsten mer normal enn i Norge (Strid 2006).

Steinskvett *Oenanthe oenanthe leucorhoa*

Ett fanget og rm ind. kunne stadfestes som denne underart: Titran, Frøya (ST) 26.9. Hele 25 ind. på

Røstlandet, Røst (NO) 29.-30.9 og 1 ind. Tennvalen, Herøy (NO) 8.10 viste karakterene til underarten.

Ringrost *Turdus torquatus* (V 12-2)

Ingen funn foreligger fra vinterperioden i 2005.

Måltrost *Turdus philomelos* (V 12-2)

7 ind. er rapportert vinterstid, og det tilsvarende omtrent gjennomsnittet i virksomhetsperioden. 5 ind. ble sett i jan./feb. og 2 ind. i des. *Alle funn*: Hvasser, Tjøme (VF) 9.1, Mølen, Larvik (VF) 9.1, Utsira (RO) 11.1, Moutmarka, Tjøme (VF) 12.1, Snarøya, Bærum (OA) 25.2, Utsira (RO) 1.-24.12 og Laukvik, Vågan (NO) 18.12.

Rødvingetrost *Turdus iliacus coburni*

Ingen funn er rapportert i 2005.

Duetrost *Turdus viscivorus* (O SJ-HO, V 12-2)

I rapportområdet ble det rapportert 131 ind. Av disse er 99 ind. rapportert fra perioden mars-aug., mens 32 ind. er rapportert fra perioden sept.-okt. Antallene er ny rekord med god margin i virksomhetsperioden, og mye tyder på at duetrosten er i sterk ekspansjon i indre deler av Trøndelag. Første vårfunn var i Kalandsviken, Bergen (HO) 20.3. *Vår-/sommerfunn*: I FI 4 ind. i Sør-Varanger, i NO 1 ind. på Røst, i NT totalt minst 19 ind. i Verdal (10), Steinkjer (5), Lierne (2), Namdalseid (1) og Namsskogan (1), i ST totalt minst 48 ind. i Røros (17), Holtålen (15), Tydal (10), Orkdal (3), Selbu (1), Klæbu (1) og Trondheim (1), i MR 8 ind. i Rindal (5), Sandøy (2) og Tingvoll (1) og i HO totalt 19

ind. i Øygarden (8), Odda (6), Eidfjord (2), Voss (2) og Bergen (1). *Høstfunn*: De 32 ind. hadde følgende fordeling i perioden 4.9-24.10: FI (18), NO (2), ST (3) og MR (9). *Vinterfunn*: Søylekilen, Mandal (VA) 18.1, Lista fyr, Farsund (VA) 8.-12.2, Reveskogen, Klepp (RO) 18.12 og Karljohansvern, Borre (VF) 18.12.

Gresshoppesanger *Locustella naevia*

Ant. sy. ind. 05	Ant. sy. ind. 91-05	Snitt 91-00	Rang 05	Tre beste år
82	721	43	1	04/05, 03

Det ble rapportert 159 gresshoppesangere i 2005, og av disse ble 82 ind. rapportert som syngende eller antatt syngende. Dette er (sammen med samme antall i 2004) den klart høyeste forekomsten av sy. ind/antatt sy. ind. i virksomhetsperioden. Det er ikke rapportert sy. ind. nord for Dovre, og eneste funn i dette området var et høstfunn fra Sula, Frøya (ST) 30.9-2.10. De første vårfunn var Søylandsvatnet, Hå (RO) og Gruda, Klepp (RO) 28.4, mens de siste høstfunn var Sula, Frøya (ST) og Turøy, Fjell (HO) 2.10. *Fylkesfordeling (sy. ind.)*: SF (8), HO (2), RO (antatt 48), VA (13), TE (1), VF (1), BU (1), OA (6), HE (1) og ØF (1). *Høstfunn*: 61 ind. ble rm. i RO i perioden 26.7-26.9, mens 6 ind. ble rm. i VA i perioden 31.7-26.8. *Fylkesfordeling (høst)*: ST (1), HO (1), RO (65) og VA (9). *Tillegg*: MR: 1 ind. i hekketid i hhv. 2000, 2003 og 2004.

Sivsanger *Acrocephalus schoenobaenus* (AA-ØF)

I rapportområdet ble 54 ind. (de fleste sy.) rapportert i hekketida. De største ansamlinger var registreringer på 9 lokaliteter Årnestangen, Rælingen (OA) 8.5-26.7 og 7 sy. Gjesåssjøen, Åsnes (HE) 16.6. Første vårfunn var 1 ind. Akerøya, Hvaler (ØF) 30.4. *Fylkesfordeling (hekketid)*: TE (2), VF (5), OA (20), HE (14) og ØF (13). *Høstfunn (10.8-19.9)*: OP (1), OA (2) og ØF (1). *Tillegg*: 1 sy. i HE i 2004.

Myrsanger *Acrocephalus palustris*

Ant. ind. 05	Ant. ind. 91-05	Snitt 91-00	Rang 05	Tre beste år
554	4223	208	3	02, 03, 05

Årets min. 554 ind. innebar at 2005 ble litt bedre enn fjoråret. Nord for Dovre ble kun 1 ind. registrert, 1 IK rm. Nes, Bjugn (ST) 7.9. I SF ble 6 sy. registrert Vågsøy, Vågsøy 15.-29.6 mot kun 1 sy. i 2004. Første vårfunn var 1 ind. Øra, Fredrikstad (ØF) 21.5, mens siste høstfunn var det nevnte fra Nes (ST). Tall fra AA er basert på Kjøstvedt (2006). *Fylkesfordeling (inkl. ad. fra hekketid)*: ST (1), SF (8), HO (1), HS (1), RO (7), VA (22), AA (6), TE (35), VF (69), BU (15), OA (175), OP (3), HE (8) og ØF (203). I Storbritannia ble myrsangeren i hekketida registrert på 7 lokaliteter, og er en fortsettelse av den svake forekomsten de senere åra (Holling 2008). *Tillegg*: 1 ind. MR i 2003 og 1 ind. hhv. i NO (funnr. 8), BU og HE i 2004.

Rørsanger *Acrocephalus scirpaceus* (SJ-HO)

Det var funn av 3 ind. i rapportområdet, og alle ble rapportert fra høsttrekkperioden. *Alle funn*: rm. Røstlandet, Røst (NO) 15.9, s.st. 1.-8.10 (funnr. 3-4 i NO) og 1K rm. Titran, Frøya (ST) 9.10 (funnr. 2 i ST).

Gulsanger *Hippolais icterina* (O SJ-TR)

Ingen funn foreligger fra rapportområdet i 2005.

Hauksanger *Sylvia nisoria*

Ant. ind. 05	Ant. ind. 91-05	Snitt 91-00	Rang 05	Tre beste år
106	686	23	2	02, 05, 03

Det ble nok et godt år for observasjoner av hauksanger. 106 ind. er antatt i 2005, hvilket gjør forekomsten til den nest beste i virksomhetsperioden. Det store flertallet av funnene dreide seg som vanlig om 1K-fugler på diverse kystlokalteter fra Røst (NO) til Hvaler (ØF) i aug.-okt. I hekketida ble heller ikke i år arten registrert på de klassiske lokalitetene Jomfruland, Kragerø (TE) og Mølen, Larvik (VF), men derimot var det en hekking på Stråholmen, Kragerø (TE) da et reir med 3 nyklekte unger og ett egg ble funnet her 9.7. Totalt 2 par er rapportert herfra. Videre var det hekkeindikasjoner i form av 2 ad. Bolærne, Nøtterøy (VF) 18.6. I høstmaterialet er alle aldersbestemte ind. 1K-fugler med unntak av 2K+ på Røstlandet, Røst (NO) og 2K+ Barstadvik, Ørsta (MR). Første høstfunn var 1K rm. Jomfruland, Kragerø (TE) 14.8 og seneste høstfunn var fra Utsira (RO) 4.11. Anmerkingsverdige innlandsfunn var 1K Haugamoen, Voss (HO) 30.8 og 1K rm. Fokstua, Dovre (OP) 3.9 (førstefunn i OP). *Fylkesfordeling (alle funn)*: NO (9), NT (2), ST (14), MR (11), HO (4), HS (1), RO (41), VA (11), TE (6), VF (3), OP (1) og ØF (3). Fra Danmark rapporteres 18 ind. fra høsttrekkperioden og heller ikke i 2005 ble arten påvist hekkende i landet (Christensen & Lange 2007).

Møller *Sylvia curruca* (O SJ-NO)

Fra FI rapporteres 1 ind. Bugøyfjorden, Sør-Varanger 30.6. Fra rapportområdet ellers foreligger kun funn fra NO. Herfra rapporteres minst 16 ind. på kyststrekningen opp til Bodø og Røst som de nordligste funnstedene. Vi tar med et svært sjeldent vinterfunn i form av 1 ind. (trolig østlig ua) Ørin, Verdal (NT) 24.11-1.12.

Tornsanger *Sylvia communis* (O SJ-NO)

Ingen funn er rapportert, men tornsangeren er forholdsvis vanlig i hvertfall sør i NO.

Hagesanger *Sylvia borin* (O SJ-TR)

Ingen funn foreligger fra rapportområdet i 2005.

Munk *Sylvia atricapilla* (SJ, V 12-3)

Vinterstid ble det registrert minst 70 ind. i 2005, og dette er en høy forekomst. De nordligste vinterfunnene var 1 ind. Silvalen, Herøy (NO) 3.12 og 1 ind. Laukvik, Vågan (NO) 6.12. Fra HO er det tatt med observasjoner

Svartstrupa hadde i 2005 sitt beste år i NFKFs virksomhetsperiode. Hele 126 individer ble registrert, og 17 hekkinger ble konstatert. Fuglen på bildet er fotografert av Frode Falkenberg på Lauvøyni, Austrheim (HO) 6.10.2005.

Gulbrynsangeren hadde, i likhet med andre østlige arter som tartarpiplerke og dvergspurv, en rekordartet forekomst i 2005. Hele 258 individer ble registrert på landsbasis! Artens bastion i Norge er Utsira (RO), som kunne oppvise dagstotaler på 35 individer! Fuglen på bildet er fotografert på Utsira 15.10.2005 av Gunnar Gundersen.

f.o.m. 15.11. i des.-oversikten. *Fylkesfordeling (jan./feb.-des.)*: NO (0-2), NT (1-1), ST (1-0), MR (1-0), HO (2-14), RO (6-11), TE (2-1), VF (2-3), BU (0-4), OA (1-6), OP (1-2), HE (2-2) og ØF (3-2).

Gulbrynsanger *Phylloscopus inornatus*

Ant. ind. 05	Ant. ind. 91-05	Snitt 91-00	Rang 05	Tre beste år
258	823	32	1	05, 03, 00

258 ind. er antatt fra 2005, og dette innebærer at det forrige rekordtallet fra 2003 (110 ind.) ble mer enn fordoblet! RO sto som vanlig for de fleste registreringene, og av høye antall kan nevnes hele 35 ind. Utsira 5.10. Anmerkingsverdige funn var rm. Fokstua, Dovre (OP) 2.10 (funn nr. 2 i OP) og rm. Hommedalsskogen, Grimstad (AA) 16.10 (funn nr. 2 i AA). Tidligste observasjon var rm. Dividalen fuglestasjon, Målselv (TR) 8.9, mens siste registrering var Lunde, Farsund (VA) 19.11. *Fylkesfordeling*: TR (11), NO (17), NT (1), ST (15), MR (26), SF (3), HO (33), RO (134), VA (12), AA (1), VF (2), OP (1) og ØF (2). I Sverige og Danmark var det også rekordhøye forekomster med hhv 131 ind. og 56 ind. registrert (Strid 2006, Christensen & Lange 2007).

Bøksanger *Phylloscopus sibilatrix* (O SJ-TR)

Opptil 2 sy. Vestre Jakobselv, Vadsø (FI) 23.6-1.7 var eneste funn i rapportområdet i 2005.

Gransanger *Phylloscopus collybita* (V 12-2)

8-9 ind. ble registrert i rapportperioden, og dette er litt i overkant av gjennomsnittet i virksomhetsperioden. *Alle funn*: Nord-Eigerøy, Eigersund (RO) 7.1, Tarevika, Farsund (VA) 29.1, 4-5 ind. Bryne, Time (RO) 10.12, v/Stavanger svømmehall, Stavanger (RO) 14.12 og Lista fyr, Farsund (VA) 24.-25.12.

Dvergfluesnapper *Ficedula parva*

Ant. ind. 05	Ant. ind. 91-05	Snitt 91-00	Rang 05	Tre beste år
16	223	10	4	03, 02, 04

Årets 16 ind. (inkl. ad. fra hekkefunn) er over gjennomsnittet i virksomhetsperioden, men færre enn i de tre foregående årene. Utenom ett hekkefunn ble kun 1 ind. registrert om våren og 13 ind. om høsten. *Vårfunn*: Jomfruland, Kragerø (TE) 26.5. *Hekkefunn*: Par gjorde hekkforsøk i kasse Lauvsnes, Finnøy (RO) juni. *Høstfunn*: Utsira (RO) hadde flest funn med 7 ind. Den seneste registreringen var fra Røstlandet, Røst (NO) 16.-23.10. *Fylkesfordeling (alle funn)*: NO (1), ST (3), SF (1), HS (1), RO (9) og TE (1). I Danmark ble det registrert ca 102 ind., hvilket er omtrent på nivå med gjennomsnittet de senere årene (Christensen & Lange 2007). *Tillegg*: 2 ind. Røstlandet, Røst (NO) 6.9-5.10.2004.

Skjeggmeis *Panurus biarmicus*

Ant. ind. 05	Ant. ind. 91-05	Snitt 91-00	Rang 05	Tre beste år
180	2099	137	4	98, 00, 93

Basert på maks.-tall fra de mer eller mindre faste lokalitetene hvor arten påtreffes, ble årets forekomst anslått å være på 180 ind. I og med at maks.-tall er benyttet, vil det reelle antall skjeggmeis være noe høyere. Forekomsten er den beste siden år 2000. Anmerkingsverdige maks.-tall var minst 16 ind. Søylandsvatnet, Hå (RO) 14.1, 40 ind. Kokska, Bærum (OA) 6.3, 25 ind. Presterødskilen, Tønsberg (VF) 27.3 og 23.10-13.11, 30 ind. Øra naturreservat, Fredrikstad (ØF) 17.7 og 10 ind. Borrevatnet, Borre (VF) 7.10-5.11. *Hekkeindikasjoner*: 3 juv. Søylandsvatnet, Hå (RO) 28.5 og 2 juv. Røyrtjønn, Farsund (VA) 24.9. *Fylkesfordeling*: RO (26), VA (14), TE (5), VF (40), OA (47) og ØF (48). I Sverige ble skjeggmeis rapportert fra 97 lokaliteter i hekketida, men en underrapportering fra Skåne er sannsynlig (Strid 2006).

Stjertmeis *Aegithalos caudatus* (SJ-FI)

4 ind. Borrås, Alta (FI) 15.10 var eneste rapporterte funn i rapportområdet i 2005.

Løvmeis *Poecile palustris* (SJ-NO)

Det er to rapporterte funn, og begge var fra de faste lokalitetene i Meløy kommune (NO): Spildra 18.5 og Halså 8.8.

Lappmeis *Poecile cinctus* («kystregion»)

Ingen funn foreligger fra rapportområdet i 2005. Utenfor rapportområdet tar vi med ett funn utenom artens kjente utbredelse i landet (Gjershaug *et al.* 1994): 1 ind. Hattan, Jølfjellet, Meldal (ST) 11.1-22.3 som sannsynligvis er samme ind. som i des. 2004. Fra randsonen i utbredelsesområdet tar vi med 2 ind. Vassbulia, Sør-Fron (OP) 2.10. *Tillegg*: 1 ind. Tørsetåsen, Rindal (MR) 27.2.2004 var godt utenom artens kjente utbredelsesområde.

Toppmeis *Lophophanes cristatus* (SJ-NO)

2 ind. Halså, Meløy (NO) 12.2 var eneste rapporterte funn i rapportområdet i 2005. *Tillegg*: 2 ind. Naustvik, Brønnøy (NO) feb./mars 2003 og Skogrud, Brønnøy (NO) 8.3.2003.

Svartmeis *Periparus ater* (SJ-TR)

Ingen funn foreligger fra rapportområdet i 2005.

Blåmeis *Cyanistes caeruleus* (SJ-TR)

2 ind. Utnes, Sør-Varanger (FI) 30.3 var de eneste rapporterte ind. fra rapportområdet, men en betydelig underrapportering må påregnes.

Spettmeis *Sitta europaea* (SJ-NT)

Det er rapportert 28 ind. (inkl. ad. fra to hekkefunn) dette året, og det er ny rekord i rapportområdet. Eneste

funnt nord for NT var 1 ind. Tomma, Nesna (NO) 23.10. I NT ble spettmeis konstatert hekkende med 1 par Forbregd, Verdal i mai og 1 par Jervdalen, Verdal 29.5. Unntatt hekkefunnene ble arten registrert med totalt 23 ind. i Verdal (7), Levanger (5), Steinkjer (3), Stjørdal (2), Snåsa (2), Verran (1), Meråker (1), Lierne (1) og Namsskogan (1).

Trekryper *Certhia familiaris* (SJ-TR)

2 ind. Movik, Tromsø (TR) 6.3 og 2.-29.10 var eneste rapporterte funn i rapportområdet i 2005.

Pirol *Oriolus oriolus*

Ant. ind. 05	Ant. ind. 91-05	Snitt 91-00	Rang 05	Tre beste år
8	120	9	6	00, 92, 97

Med 8 ind. havnet årets forekomst omtrent på gjennomsnittet i virksomhetsperioden. *Alle funn:* 4 ind. var innom Jomfruland, Kragerø (TE) 14.5-5.6 hvorav 2 ind. ble hørt sy. 5.6, ♂ Mølen, Larvik (VF) 14.5, ♀-f Varden, Utsira (RO) 22.5, Borrevatnet, Borre (VF) 29.5 og ♂ Revestasjonen, Klepp (RO) 25.9. I Sverige var forekomsten på 157 ind. på nivå med de to foregående årene (Strid 2006), mens 94 ind. i Danmark var over gjennomsnittet for de siste ti åra (Christensen & Lange 2007). I Storbritannia fortsetter de nedslående antallene, da den i hekketiden ble registrert på kun ti lokaliteter med 2-10 par (Holling 2008).

Tornskate *Lanius collurio* (SJ-RO)

Med ca. 87 ind. (inkl. ad. fra hekkfunn) er antallet det klart høyeste i virksomhetsperioden. I RO, hvor arten er relativt vanlig, ble det totalt rapportert ca. 78 ind. Fra dette fylket rapporteres også d.å. uvanlig mange hekkfunn: hele 11 par på Karmøy, 5 par i Eigersund og 3 par i Hå kommuner vår/sommer. *Alle funn utenom RO:* sy. Stad, Selje (SF) 28.5, sy. Ytre Vågsøy, Vågsøy (SF) 29.6, Sandvin, Odda (HO) 28.8, 1K Ekofisk (HS) 14.9, 1K Ystneset, Røst (NO) 20.-25.9, opptil 2 1K Titran, Frøya (ST) 25.-27.9, ad. ♂ Eldfisk Bravo (HS) 25.9 og Sandøya, Vestvågøy (NO) 6.10. *Tillegg:* 1K Laukvik, Vågan (NO) 10.10.1992.

Varsler *Lanius excubitor*

Ant. ind. 05	Ant. ind. 91-05	Snitt 91-00	Rang 05	Tre beste år
325	2386	139	1	05, 02, 03

Totalt 325 ind. er antatt ut fra årets funnmasse, og dette er ny rekord i virksomhetsperioden. Også dette året utmerker ØF seg som fylket med høyest antall om vinteren (tab. 16). Arten er underrapportert i HE, da den ikke er rapporteringsart der. *Hekkefunn:* Par m/4-5 unger Gutulisjøen, Engerdal (HE) 11.6, par m/3 unger Skvaldra, Ringsaker (HE) 15.6, par m/3 unger Berglimyra, Lierne (NT) 20.6, par m/unger sør for Bjørkelivatnet, Nordre Land (OP) 29.6, opptil 3 1K

Vestre Kjennsvatn, Hemnes (NO) 20.-24.7 og 2 ad. + 1K Bjortjønn fuglefredningsområde, Vinje (TE) 3.8. *Tillegg:* 1 ind. i MR i 2004.

Nøtteskrike *Garrulus glandarius* (SJ-TR)

Totalt 5 ind. er antatt i rapportområdet. *Alle funn:* opptil 2 ind. Øverli, Sør-Varanger 16.9-23.10, 1 ind. Movik, Tromsø (TR) 22.10-31.12 og 2 ind. Svanvik, Sør-Varanger 20.11.

Nøttekråke *Nucifraga caryocatactes* (SJ-MR)

Med 273 ind. er årets antall det beste siden invasjonsåret 1995. I likhet med foregående år, ble flesteparten registrert i ST med minst 215 ind. Tallene fra NT og ST er basert på maks.-tall fra de respektive lokalitetene, så det reelle antallet vil være noe høyere. Det store flertallet av funnene var i likhet med tidligere år fra aug.-sept., og da stort sett fra sembrafuru-forekomster i Verdal, Levanger og Stjørdal kommuner i NT og Trondheim, Melhus, Malvik og Orkdal kommuner i ST. Største registrerte antall var 148 ind. i Trondheim 2.9. Fra FI foreligger funn av 1 ind. Kautokeino, Kautokeino 2.9. *Fylkesfordeling:* FI (1), NT (53), ST (215) og MR (4).

Kaie *Corvus monedula* (SJ-NO)

2 ind. Skoganvarre, Porsanger (FI) 19.-22.5 var det eneste rapporterte funnet i rapportområdet i 2005.

Kornkråke *Corvus frugilegus* (SJ-NO)

I det nordlige rapportområdet ble det rapportert 3 ind. I TR ble det registrert 2 ind. Dividalen fuglestasjon, Målselv 11.9 og i NO rapporteres 1 ind. Navjord, Beiarne 13.7 og 30.8.

Svartkråke *Corvus corone*

Ant. ind. 05	Ant. ind. 91-05	Snitt 91-00	Rang 05	Tre beste år
89	970	58	5	99, 00, 98

Anslagsvis 89 ind. er antatt ut fra årets funnmasse, og representerer et tall over gjennomsnittet i virksomhetsperioden. Antall av denne arten er svært vanskelig å vurdere, og alle antall bør betraktes som ganske grove estimater. De nordligste funnene ble gjort på Brekstad, Ørland (ST) 15.1 og 4.-7.12, Falstadbukta, Levanger (NT) 12.3 og Husby, Leka (NT) 9.11. *Fylkesfordeling:* NT (2), ST (1), SF (1), HO (8), HS (2), RO (56), VA (12), TE (2), VF (2), OA (2) og ØF (1). Med ca. 120 ind. ble det en forekomst på nivå med de siste årenes rekordsommer i Sverige (Strid 2006).

Pilfink *Passer montanus* (SJ-HO)

Basert på maks.-tall fra de respektive lokalitetene, ble det i 2005 rapportert min. 182 ind., men det bemerkes at SF og HO ikke har rapportert pilfink i 2005. En betydelig underrapportering må påregnes f.o.m. NT og sørover d.å. I FI ble 1 ind. rapportert fra Svanhovd, Sør-Varanger 26.5-24.6 og 1 ind. Utnes, Sør-Varanger 4.6. I NO rapporteres 1 ind. Husøy, Træna 30.4-1.5. I

Tabell 16. Antall individer av varsler *Lanius excubitor* i Norge i 2005. Dersom ind. er registrert på en lokalitet over en lengre periode, er ind. plassert under måneden den først ble observert.

Great Grey Shrikes Lanius excubitor (individuals) recorded in Norway in 2005. Individuals observed over a longer period of time are given for the first month of observation only.

Fylke	jan.	feb.	mar.	apr.	mai	jun.	jul.	aug.	sep.	okt.	nov.	des.	udat.	Total
County	Jan.	Feb.	Mar.	Apr.	May	Jun.	Jul.	Aug.	Sep.	Oct.	Nov.	Dec.	Undated	
FI	-	-	-	-	2	4	-	3	3	-	-	-	-	12
NO	-	-	-	1	-	-	3*	-	1	2	2	-	-	9
NT	7	3	1	2	-	7*	-	-	4	2	5	3	-	34
ST	2	1	3	1	-	1	-	6	1	5	1	2	-	23
MR	2	-	1	1	1	1	-	1	-	3	7	5	-	22
SF	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1	-	-	-	1
HO	1	-	-	-	-	-	-	-	-	4	-	5	-	10
HS	-	-	-	-	-	-	-	-	-	2	-	-	-	2
RO	6	5	-	1	-	-	-	-	2	5	9	3	-	31
VA	1	-	1	-	-	-	-	-	2	2	9	2	-	17
TE	-	1	-	-	1	-	1	3*	-	-	1	-	-	7
VF	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	20	20
BU	2	1	-	-	-	-	1	-	1	5	1	1	-	12
OA	4	2	5	4	-	-	-	-	2	1	8	5	-	31
OP	3	1	1	1	2	2*	-	2	-	2	7	1	-	22
HE	-	-	-	-	-	5*	2	-	-	-	-	1	-	8
ØF	22	13	11	-	-	-	-	-	6	2	3	7	-	64
Total	50	27	23	11	6	20	7	15	22	36	53	35	20	325

* Ad. fra hekkefunn er inkludert. *Breeding pairs included.*

NT underrapporteres pilfink fra Frosta (ca. 14), Stjørdal (7), Verdal (6), Steinkjer (6), Inderøy (4), Levanger (3) og Snåsa (2); i ST fra Melhus (36), Orkdal (27), Malvik (19), Trondheim (19), Røros (4), Midtre Gauldal (2) og Klæbu (1); i MR fra Surnadal (28) og Fræna (1). *Fylkesfordeling:* FI (2), NO (1), NT (42), ST (108) og MR (29).

Grønnfink *Carduelis chloris* (SJ, H FI-TR)

Det er ikke meldt om hekkinger fra rapportområdet i 2005. Det har nok sammenheng med at arten ikke rapporteres og at den stedvis er en vanlig hekkefugl i TR.

Stillits *Carduelis carduelis* (SJ-SF, H HO-ØF)

128 ind. er antatt ut fra årets funnmasse i det nordlige rapportområdet. Dette er ny rekord med stor margin i rapportområdet. De største ansamlingene var 14 ind. Tynesfjæra, Levanger (NT) 15.1, 17 ind. Tautra, Frosta (NT) 2.2, 20 ind. Rosvoll prestegård, Smøla (MR) 20.3 og 10 ind. Naustanbergan, Malvik (ST) 24.-31.12. *Fylkesfordeling:* NT (58), ST (26), MR (38) og SF (6). *Hekkefunn:* par hekket i hage Gruda, Klepp (RO) 1.6, reir m/4 unger i hage Sveinsvoll, Klepp (RO) 5.7, ad. m/2 juv. Jessnes, Ringsaker (HE) 19.7. I tillegg er 3 par rapportert hekkende i Halden (ØF) og 2 par hekkende i Fredrikstad (ØF).

Tornirisk *Carduelis cannabina* (SJ-SF, V 12-2)

I det nordlige rapportområdet rapporteres 138 ind. Forekomsten er ny rekord med stor margin i virk-

somhetsperioden. Tornirisk har etablert en relativt god forekomst langs kysten opp til Ørlandet i ST, men videre nordover er den rapportert adskillig sjeldnere. Funn nord for ST: 5 ind. Nedre Halsvatn, Kvalsund (FI) 10.7, 2 ind. Vikan, Stjørdal (NT) 17.8-17.9 og Husøy, Træna (NO) 23.8. *Fylkesfordeling:* FI (5), NO (1), NT (2), ST (35), MR (89) og SF (6). *Vinterfunn:* Det er ikke rapportert vinterfunn i 2005.

Bergirisk *Carduelis flavirostris* (V 12-2)

Årets 98 ind. gir en forekomst godt under gjennomsnittet vinterstid i virksomhetsperioden. Arten er sannsynligvis også dette året underrapportert på strekningen RO-VA. 28 ind. er rapportert fra jan./feb. og 70 ind. fra des. Nordligste vinterfunn var 21 ind. Grandefjæra, Ørland (ST) 7.12. *Fylkesfordeling (jan./feb.-des.):* ST (0-21), RO (0-27), VA (0-18), TE (18-2), OA (8-0) og HE (2-2).

Brunsisik *Carduelis cabaret* (rm. SJ-NT)

Kun 2 rm. ind. er rapportert: Toftan, Vestvågøy (NO) 17.9 og Vikvatnet, Herøy (NO) 23.10.

Polarsisik *Carduelis hornemanni* (SJ + NO-ØF)

Ant. ind. 05	Ant. ind. 91-05	Snitt 91-00	Rang 05	Tre beste år
70	1592	100	8	95, 01, 02

Tabell 17. Antall (ind.) av polarsisik *Carduelis hornemanni* i rapportområdet NO-ØF første og andre halvår 2005.

Records (individuals) of Arctic Redpoll *Carduelis hornemanni* in the area NO-ØF in the first and second halves of 2005.

Fylke	jan.-juni	juli-des.	Total
County	Jan.-June	July-Dec.	
NO	-	9	9
NT	-	3	3
ST	-	5	5
MR	-	4	4
HO	-	1	1
VA	1	12	13
AA	-	10	10
TE	1	1	2
VF	1	-	1
BU	-	1	1
OA	4	3	7
OP	4	-	4
HE	6	2	8
ØF	2	-	2
Total	19	51	70

Med 70 ind. ble årets forekomst meget svak. Hovedmassen av funn er fra andre halvår (tab. 17). Ingen større ansamlinger ble registrert noen steder i landet. I Danmark var det en meget god forekomst, da 177 ind. er langt over gjennomsnittet for de siste ti år (Christensen & Lange 2007). *Tillegg*: 2 ind. i NO i 2003.

Båndkorsnebb *Loxia leucoptera*

Ant. ind. 05	Ant. ind. 91-05	Snitt 91-00	Rang 05	Tre beste år
31	6771	126	8	02, 03, 99

Etter den store invasjonen i siste halvdel av 2002, har antallet sunket gradvis. Kun 31 ind. er rapportert fra 2005 (tab. 18), og med de fleste i andre halvdel av året. De fleste ind. er rapportert fra RO, og spørsmålet er om disse har vært i området siden invasjonen i 2002. Sverige rapporterer om ca. 1000 ind., men kun et fåtall hekkinger er rapportert (Strid 2006). I Danmark ble kun 13 ind. registrert (Christensen & Lange 2007). I Storbritannia ble ingen ind. registrert (Fraser & Rogers 2007). *Tillegg*: 2 ind. i HE i 1998.

Grankorsnebb *Loxia curvirostra* (SJ-TR)
3 ♀-f. Vestre Jakobselv, Vadsø (FI) 18.7 var eneste rapporterte funn fra rapportområdet i 2005.

Rosenfink *Carpodacus erythrinus* (SJ-HO, H RO-ØF)
24 ind. (inkl. ad. fra hekkefunn) ble rapportert fra det

Tabell 18. Antall (ind.) av båndkorsnebb *Loxia leucoptera* i Norge første og andre halvår 2005.

Records (individuals) of Two-barred Crossbills *Loxia leucoptera* in Norway in the first and second halves of 2005.

Fylke	jan.-juni	juli-des.	Total
County	Jan.-June	July-Dec.	
FI	-	1	1
NO	-	2	2
NT	1	-	1
MR	-	1	1
RO	-	18	18
VA	-	2	2
TE	-	4	4
VF	2	-	2
Total	3	28	31

nordlige rapportområdet i 2005, og det er ny rekord i virksomhetsperioden. *Vår/sommerfunn*: sy. Sætran, Stjørdal (NT) 24.5, sy. Rekve, Voss (HO) 31.5, ad. ♂ Austertana, Tana (FI) 3.-5.6, opptil 2 par Nerbekken, Buvika, Skaun (ST) 9.-11.6, opptil 2 ♂ + 1 ♀ Valsset, Skaun (ST) 9.-12.6, par Øverbekken, Buvika, Skaun (ST) 12.6, sy. 2K ♂ Ervik, Selje (SF) 12.6, 2 ind. Vedvika, Vågsøy (SF) 15.-17.6, ad. + 3 juv. Engan, Skaun (ST) 27.7, Sæbø, Eidfjord (HO) 27.7 og 1K rm. Stavsengan, Trondheim (ST) 28.7. *Høstfunn*: minst 3 ind. Røstlandet, Røst (NO) 15.-23.9, Sula, Frøya (ST) 8.10 og Husøy, Træna (NO) 20.10. *Hekkefunn*: Se over for hekkefunn i det nordlige rapportområdet. Ett hekkende par er rapportert fra Utsira (RO) hvor ♀ og senere juv. ble registrert 26.6-ultimo juli.

Konglebit *Pinicola enucleator*

÷FI i oversikt under. *Excl. FI*

Ant. ind. 05	Ant. ind. 91-05	Snitt 91-00	Rang 05	Tre beste år
123	6679	488	11	04, 95, 96

Etter rekordåret 2004 ble det en kraftig nedgang til kun 123 ind. i 2005. Den største rapporterte høstflokken var minst 25 ind. Skjellingshovde naturreservat, Sør-Aurdal (OP) 20.11. Ellers ble det knapt rapportert tosfrede flokker fra høsten og vinteren. *Hekkeindikasjoner*: Fra hekkeområdene i Sør-Varanger (FI) rapporteres 2 ind. Langmyra 21.6 og 1 ind. Blankvassåsen 25.6. Fra hekkeområdene i OP rapporteres 2 ind.: sy. ♂ Reinslia, Øyer 24.3 og ♂ Melsjøen, Lillehammer 26.6. Fra Lierne (NT) rapporteres ad. ♀ Bergslia, Sørli 11.6. *Fylkesfordeling*: NO (1), NT (1), ST (11), RO (10), VA (9), TE (5), VF (23), BU (5), OA (5), OP (37), HE (13) og ØF (3).

Dvergspurven hadde i 2005 sin sterkeste forekomst i NFKFs virksomhetsperiode. Det ble registrert 41 individer i Norge. Fuglen på bildet er fotografert på Titran, Frøya (ST) 18.10.2005 av Kjetil Aa. Solbakken.

Kjernebitere *Coccothraustes coccothraustes* (SJ-HO, H RO-ØF)

Antall kjernebitere i det nordlige rapportområdet har økt årlig i perioden 1999-2003, og med 172 ind. er 2005 det nest beste året i virksomhetsperioden. Det nordligste funnet var 2 ind. på føringsplass Båftsa, Tana (FI) 22.5. NO hadde 13 ind. spredt på 11 lokaliteter fra Vestvågøy i nord til Grane i sør. Av større antall i Trøndelag nevnes opptil 33 ind. Gimse, Melhus (ST) 31.3-25.7. IHO var det 15 ind. Tveiterås, Bergen 22.3. Hekkefunn (SJ-HO): par med 3 unger som ble rm. Surnadal (MR) 13.5-8.6, ad. matet juv. Husbymarka, Stjørdal (NT) 11.-12.6 og ad. matet juv. Fagerheim, Steinkjer (NT) 11.7. Fylkesfordeling (inkl. ad. fra hekkefunn): FI (2), NO (13), NT (30), ST (74), MR (15), SF (2) og HO (35). Fra øvrige deler av landet rapporteres 1 hekkefunn i VA, 2 i BU og 4 i OA.

Lappspurv *Calcarius lapponicus* (V 12-2)

Totalt 8 ind. ble rapportert, hvorav 5 ind. jan.-feb. og 3 ind. i des. Dette er en god forekomst i virksomhetsperioden. Alle funn: 3 ind. Herdla, Askøy (HO) 15.1, Øra, Fredrikstad (ØF) 22.1, Reime, Hå (RO) 16.2, Håtangen, Hå (RO) 6.-17.12, Lista fyr, Farsund (VA) 7.12 og Sætrejorda, Sauherad (TE) 14.-18.12.

Hortulan *Emberiza hortulana*

-HE i oversikt under. Excl. HE

Ant. ind. 05	Ant. ind. 91-05	Snitt 91-00	Rang 05	Tre beste år
10	312	28	13	96, 97, 93

Totalt ble 145 ind. registrert i 2005. Antallet er sammenlignbart med de lave antallene de siste årene, og er det klart svakeste året i virksomhetsperioden. Fra hekkeområdene: Kjerneområdet for hortulan i Norge er området mellom Elverum og Grue i HE, og i 2005 ble 135 sy. ♂♂ registrert her. Dette er en nedgang på 20 ind. fra 2004. Fra hekkeområdene i OA er det ikke rapportert funn. Vårtrekk: ♀ Kviljo, Farsund 14.5 var eneste funn i perioden. Sommerfunn: Stad, Selje (SF) 2.7. Høsttrekk: 1K rm. Syre, Karmøy (RO) 20.8, Lista fyr, Farsund (VA) 20.-21.8, opptil 2 ind. Jåbekk, Mandal (VA) 23.-26.8, Jomfruland, Kragerø (TE) 2.9, 1K Reve, Klepp (RO) 7.9, 1K Sele, Klepp (RO) 18.9 og Lista fyr, Farsund (VA) 20.9. I Sverige foregår en tilsvarende negativ utvikling for hortulanen som i Norge (Strid 2006).

Vierspurv *Emberiza rustica*

Ant. ind. 05	Ant. ind. 91-05	Snitt 91-00	Rang 05	Tre beste år
4	182	14	14	97, 98, 00

Med 4 ind. ble det nok et svart år for vierspurv, og sammen med fjoråret det dårligste i virksomhetsperioden. Det må imidlertid påpekes at denne arten er vanskelig å «måle» da den nærmest er totalt fraværende på typiske trekklokaliteter langs kysten pga dens spesielle trekkmønster. Videre er potensielle hekkeområder ofte dårlig undersøkt. Alle funn: par Kynndalen, Elverum (HE) 21.5-19.6 og 2 ♂♂ ca. 3 km. forbi Lisjøen, Elverum (HE) 20.6.

Dvergspurv *Emberiza pusilla*

Ant. ind. 05	Ant. ind. 91-05	Snitt 91-00	Rang 05	Tre beste år
41	260	14	1	05, 94, 00/03

Forekomsten av dvergspurv var med 41 ind. (inkl. ad. fra hekkefunn) rekordhøy. *Vårfunn*: Nærland, Hå (RO) 15.3. *Hekking*: Fra hekkeområdene i Sør-Varanger i FI er det rapportert ♂ Strand 24.6, ♂ Svanvik 24.6-17.7, ♂ Loken 28.6, 1 ind. Elveli 16.7 og opptil 2 ind. Øverli 6.-9.9. Videre rapporteres par m/ 2 unger Polmakvatnet, Tana 29.6. *Høsttrekk*: Totalt 28 ind. er rapportert fra kystlokaliteter på strekingen NO-TE. I tillegg kommer 1 ind. Dividalen, Målselv (TR) 18.9 og rm. Fokstua, Dovre (OP) 25.9. *Fylkesfordeling (høst)*: TR (1), ST (3), HO (1), RO (12), VA (11), TE (1) og OP (1). *Vinterfunn*: Refsnes, Hå (RO) 2.2 og Reveskogen, Klepp (RO) 18.12.

Sivspurv *Emberiza schoeniclus* (V 12-2)

Vinterstid ble det registrert 19 ind. i 2005, og dette er en forekomst i nærheten av gjennomsnittet for virksomhetsperioden. 10 ind. ble registrert i perioden jan.-feb. og 9 ind. i des. Alle funn var fra Sør-Norge. Største ansamling var opptil 4 ind. Koksa, Bærum (OA) 1.1-13.2. *Fylkesfordeling (jan./feb.-des.)*: RO (1-2), VA (2-2), TE (0-3), VF (3-0) og OA (4-2).

Litteratur

- Bekken, J. 2006. Sjeldne fugler i Hedmark 2005. - *Kornkråka* 36: 77-99.
- Bekken, J. 2007. Sjeldne fugler i Hedmark 2006. - *Kornkråka* 37: 78-99.
- Brattfjord, O. Aa. 2005. Utvikling og status til vintererlebestanden i Vest-Agder. - *Piplerka* 35: 5-23.
- Collinson, M. 2006. Splitting headaches? Recent taxonomic changes affecting the British and Western Palearctic lists. - *British Birds* 99: 306-323.
- Christensen, J. S. & Lange, P. 2007. Fugle i Danmark 2005-2006. *Fugleåret 2006*, 7-97. DOF.
- Falkenberg, F., Fredriksen, M., Kjærandsen, J. & Nydal Adolfsen, E. 2006. Fugler i Hordaland 2005. - *Fuglar i Hordaland* 35: 96-123.
- Fraser, P. A., Rogers, M. J. and the Rarities Committee. 2007. Report on rare birds in Great Britain in 2005. - *British Birds* 100: 16-61, 72-104.
- Gjershaug, J. O., Thingstad, P. G., Eldøy, S. & Byrkjeland, S. (red.). 1994. *Norsk fugleatlas*. Norsk Ornitologisk Forening, Klæbu. 551 s.
- Gylseth, P. 2006. Rapport fra LRSK for Oslo og Akershus for 2005. - *Toppdykker 'n* 29: 173-201.
- Gylseth, P. 2007. Rapport fra LRSK for Oslo og Akershus for 2006. - *Toppdykker 'n* 30: 111-137.
- Holling, M. and the Rare Breeding Birds Panel 2008. Rare breeding birds in the United Kingdom in 2005. - *British Birds* 101: 276-316.
- Holtan, D. 2001. Dvergdykkerens status i Norge. - *Vår Fuglefauna* 24: 100-108.
- Johansen, P.-A. 2007. Ornitologiske observasjoner i Østfold t.o.m. 31.12.2005. - nytt fra den lokale rapport og sjeldnehetskomiteen (LRSK). - *Natur i Østfold* 26: i trykk.
- Kjøstvedt, J.H. 2006. Myrsangeren i Aust-Agder. - *Fugler i Aust-Agder* 35: 65-68.
- Kjøstvedt, J.H. 2007. Sjeldne fugler i Aust-Agder. LRSK-rapport nr. 11. - *Fugler i Aust-Agder* 36: 20-31.
- Lislevand, T. 2006. Sjeldne fugler i Aust-Agder. LRSK-rapport nr. 10. - *Fugler i Aust-Agder* 35: 13-26.
- Lohne, M. 2007. Faunistisk rapport for Vestfold 2004-2006. - *Vestfoldornitologen* 28: 5-45.
- LRSK Nord-Trøndelag 2006. Fugler i Nord-Trøndelag 2005. - *Trøndersk Natur* 33: 14-23.
- Opheim, J., Lundemo, S. & Larsen, B. H. 2008. Sjeldne fugler i Oppland – årsrapport fra den lokale rapport og sjeldnehetskomiteen (LRSK) for 2005. - *Hujan* 34: 318-386.
- Reinsborg, T & Bangjord, G. 2007. Vintererla i Trøndelag. - *Trøndersk Natur* 34: 4-13.
- Reinsborg, T., Berge, T., Dahl, E. L., Kamsvåg, C. & Størkersen, Ø. 2008a. Fugler i Norge 2004. - *Ornis Norvegica* 31: 132-171.
- Reinsborg, Dahl, E. L., Kamsvåg, C., Rudolfsen, G., Shimmings, P. & Størkersen, Ø. R. 2008b. Fugler i Norge 2003. - *Ornis Norvegica* 31: 4-47.
- Solvang, R. & Kjellemyr, B. 2009. Fuglerapport for Telemark 2006. Upublisert rapport.
- Solvang, R. & Kjellemyr, B. 2007. Fuglerapport for Telemark 2003-2005. - *Fugler i Telemark* 36: 11-36.
- Strid, T. 2006. Fågelrapport 2005. Fågelåret 2005. - *Vår Fågelvärld, Supplement* 45: 59-159.
- Stueflotten, S. 2006. Sjeldne fugler i Buskerud 2005. - *Buskskvetten* 22. URL: <http://www.nofbuskerud.net/buskskvetten.htm>
- Værnesbranden, P.I. 2006. Lappfiskand - en ny hekkefugl i Trøndelag. - *Trøndersk Natur* 33: 4-13.
- Værnesbranden, P.I., Rudolfsen, G., Stokke, B.G., Myklebust, M., Husby, M. & Størkersen, Ø.R. 2001. Fugler i Norge 1997. - *Vår Fuglefauna Supplement nr. 4 (2001)*: 32-55.
- Våge, H. 2007. Fugler i Nordland – 2006. LRSK-rapport. - *Havørna* 18: 8-30.
- Våge, H. 2006. Fugler i Nordland – 2005. LRSK-rapport. - *Havørna* 17: 18-40.
- Winnem, A., Myklebust, M., Solbakken, K. Aa., Sæter, E. & Venås, M. 2008. Fugler i Sør-Trøndelag 2005. - *Trøndersk Natur* 35: 22-39.
- Øien, I. J. & Aarvak, T. 2007. Resultater fra overvåking av dverggås og sædgås i Norge i 2007. - *NOF rapportserie* 6-2007.
- Ålbu, T. 2005. Sjeldne fugler i Møre og Romsdal i 2005. - *Rallus* 36: 14-38.

Summary

THE NORWEGIAN BIRD REPORT 2005

a report on locally uncommon and scarce birds in Norway in 2005, by the Norwegian Birds Records Committee (NFKF)

The basis of this report is the annual reports produced by the county rarities committees. For 2005 all the counties on the mainland contributed to the report, although Finnmark, Troms, Sogn & Fjordane, Rogaland and Vest-Agder counties did not publish own county reports. Svalbard archipelago and Jan Mayen did not contribute to this report. We believe this report reflects fairly well observations from Norway in 2005. Readers should take care to note the geographical or time delimitation of the records stated for the different species, as stated in codes immediately after the scientific name of the species. The Norwegian Birds Records Committee (NFKF) has been publishing annual reports since 1991.

The occurrence of Bewick's Swan *Cygnus columbianus* was the poorest in NFKFs history, and the occurrence of Lesser White-fronted Geese *Anser erythropus* at the traditional feeding and roosting site at Valdakmyra, Porsanger (FI) continued to be very low. White-fronted Geese *Anser albifrons* were seen in poor numbers, while Bar-headed Geese *Anser indicus* were seen in record high numbers. Mandarin Ducks *Aix galericulata* occurred in high numbers. Gadwalls *Anas strepera* have occurred in steadily increasing numbers in Norway in recent years, and 2005 was the best year to date for this species. Garganeys *Anas querquedula* had a poor year. Quail *Coturnix coturnix* occurred in good numbers for the fourth year in succession. Yellow-billed Divers *Gavia adamsii* experienced the second best year since 1991. Due to favourable weather conditions in late August both Sooty Shearwaters *Puffinus griseus* and Manx Shearwaters *Puffinus puffinus* occurred in record high numbers. Many Rough-legged Buzzards *Buteo lagopus* were seen during the winter months. The Eurasian Hobby *Falco subbuteo* is a raptor that has occurred in high numbers in recent years, and 2005 was the third best year ever. The occurrence of Avocets *Recurvirostra avosetta* was very poor. Several shorebirds, such as Ringed Plover *Charadrius hiaticula*, Northern Lapwings *Vanellus vanellus*, Sanderlings *Calidris alba* and Bar-tailed Godwits *Limosa lapponica* were reported in high numbers from mid-January following the winter storm «Inga». The number of migrating Broad-billed Sandpipers *Limicola falcinellus*, Black-tailed Godwits *Limosa limosa* and Red-necked Phalaropes *Phalaropus lobatus* were the second best in NFKFs history. Migrating Pomarine Skuas *Stercorarius pomarinus* was seen in good numbers. Iceland Gulls *Larus glaucoides* occurred in record high numbers while the occurrence of Little Gulls *Larus minutus* and Glaucous

Gulls *Larus hyperboreus* was the third best in NFKFs history. The occurrence of Black Terns *Chlidonias niger* was very poor. Wood Larks *Lullula arborea* occurred in record high numbers. The negative trend related to migrating Horned Larks *Eremophila alpestris* continued in 2005 and the last six years represent the six poorest years for this species. Red-throated Pipits *Anthus cervinus* had another poor year, while Richard's Pipits *Anthus richardi* occurred in record high numbers. The occurrence of Yellow Wagtails *Motacilla flava flavissima* was the poorest in NFKF's history. Stonechats *Saxicola torquata* occurred in record high numbers and seventeen confirmed breeding pairs were recorded from coastal areas. The Mistle Thrush *Turdus viscivorus* is probably expanding significantly in the north of its distribution range. The number of singing Common Grasshopper Warblers *Locustella naevia* and the occurrence of Yellow-browed Warblers *Phylloscopus inornatus* was the best ever recorded. The number of Barred Warblers *Sylvia nisoria* was the second best in NFKF's history. The number of Great Grey Shrikes *Lanius excubitor* was the highest ever recorded. Two-barred Crossbills *Loxia leucoptera* and Pine Grosbeaks *Pinicola enucleator* occurred in poor numbers. The Ortolan Bunting *Emberiza hortulana* still has a negative trend and is disappearing from former breeding areas. The Rustic Bunting *Emberiza rustica* experienced the poorest year in NFKFs history, while the occurrence of Little Buntings *Emberiza pusilla* was the best ever recorded.

Takksigelser

Vi ønsker å rette en stor takk til våre kontaktpersoner i landets LRSK-er for godt samarbeid og stor velvilje i forbindelse med våre mange henvendelser. Takk også til alle ivrige ornitologer der ute. Uten deres innsats i felt samt vilje til å rapportere funnene, ville dette blitt en svært mager rapport. Takk til Magne Myklebust for korrekturlesing og annen nyttig hjelp, og til Paul Shimmins for korrekturlesing av engelsk sammendrag.

NFKFs adresse

Tore Reinsborg, Brattvollvegen 6, N-7056 Ranheim.
E-post: treinsborg@hotmail.com